

వ తి ది న ము ప్ర క టి ం ప (బ దు ను

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 8-వ తేది గురువారము

No. 260

సంపుటము ౯

డండు తి న్నా మ పం వ త్స ర ము, మాఖమాస బహుళ సప్తమి ౭.

సంచిక ౨౬౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదివిగల మాయమందుగా సకలుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను కలసిపోయింది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు (మా॥ సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటో	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-స్త్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆస్తి)	...	0	8	0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులోనిముడునది)	...	1	4	0
సత్యవత్సవపాఖ్యానము+పద్యకావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు	...	1	0	0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, (తపాలపెట్టె 212.) 7 తంబు శెట్టి వీధి మదరాసు

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయము లేదు (1045.4)

శ్రీ గజ్యాల మహారాణి సాహేబుగారి మెప్పుచేబంగారు పతకమును బొందిన

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (2)

వేగు బాషధములు

కడచిన యిరువదియైదు కత్తిరహలకాలముగ ఇండియాలో పలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పలుప్రదేశములందును ఉపయోగించబడి అనేకులను రక్షించినవి

జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శతభౌతస్మృతమును, ఉపయోగింపదగినవి

ఇవి ప్లేగును గణపరచుటయే గాక, రాకుండ చేయుటకును చాలినవి. ప్లేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును మేను కస్పియుండు ప్రకారము నేవించుచుండిన, ప్లేగుభాష ఎంతమాత్రమును సోకదు. ఈ మందులను పిన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణి స్త్రీలు కూడ ఉపయోగించవచ్చును. ప్యాకింగు పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకముకాటలాగు ఉచితము

హైమాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శతభౌతస్మృతము 1 అవున్సు సీసా రు 0-14-0 లు
3 " " 0-12 } 1/2 " " 0-10-0

తంలివిలాసము: "పండిట్" మదరాసు. అయిర్వేదాశ్రమము 41, ఆచారపుష్ప వీధి, మదరాసు.

30 దినములువరకు

మిక్కిలి కనిపించు!

త్వరచేయండి!!

GENTS & LADIES ROLED GOLD RADIUM BRACELET WATCHES.

3 సంవత్సరము గ్యారంటీ

కోర్ట్ గోల్డ్ రేడియం ప్రేస్ లెక్ వాచ్

క్రొత్తమోస్తరు ఆమెరికా U. S. A ముంచేడియారములు.

ఈ గడియారం మాయోక్క

సొంత ఆర్డరుపై దృఢమైన రీయ

సామానులతో తయారు చేయబడి

ప్రతి సంవత్సరమీద రేడియం అను

పరకు పెట్టుబడియున్నది. చీకటిలో దీపము కనబడుచులేక గం

టలు చూడలేదనిది. ప్రేస్ లెక్ యను చేతిగొలుసు, చిన్నది

పెద్దదిచేయునట్లు స్ప్రింగ్ పెట్టుబడియున్నది. ప్రతి గడియారము

చక్కగా పరిశోధించి 3 సంవత్సరములు గ్యారంటీ ప్రతిమతో

పంపబడును. మియోక్క విలాసము తెలియునట్లు విశేషముగా

వ్రాయవలెను. వి. పి. ఛార్జి ప్రత్యేకము 1. రఫ్తంకు కోర్ట్

గోల్డ్ రేడియం ప్రేస్ లెక్ ముంతే గడియారము, డిటో

స్ప్రింగ్ గొలుసు చేరి రూ. 8-8-0. 2. 4. మూల. డిటో. గొ

లుసు చేరి రూ. 9-8-0. 3. 8 మూల డిటో గొలుసు చేరి

రూ. 10-8-0.

సోత్ ఏజంటు-సారథి, అండు, కో.

తపాలుపెట్టె, నెంబరు 1202, జి. పి. బి. మద్రాసు.

మాలవ్యా, నెహ్రూ పండితుల

ఉపన్యాసములు

112 పేజీలు

ఖరీదు 0-6-0

చిరునామా:- శ. సుబ్బారావు, తణుకు, కృష్ణాజిల్లా.

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పుట్టుకను

అందుకు చేరెన్నిక గాంచినది ధరి

ఇండియా డిటోవంటు ఎక్స్‌క్లజివ్

ఉచితముగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 వనసవాడి, బొంబాయి

ప్రభుత్వ వ్యవసాయ శాఖ ప్రచురణము

జూలై మాసము, కాలమానము.

(నిర్మితి కరువాయి)

చేయగలిగిన దానికంటె ఎక్కువైనదని అయితే యిది బహు అవగతమైన పనియే. అందుచేత ఆయాస్థలములలో ఆవరణముగా నున్న పూవుల వివరములను రైతులకు సులభమైనట్లు చాలి సంవత్సరముల పరివారని పంపుటకు వీలుకాకపోయెను. అయినను వృత్తిమయ ద్వారా యీ విషయమును ప్రచురించు చేసియు వ్యాపక చాలివంత ద్రవ్యమును పంపింపుటను లేనప్పుడు యిదే చేయదగిన పనియైయున్నది. ఇక్కడ కొంత, అక్కడ కొంత పనిచేసి యెదో ఒక చిన్న సంగతి తెలిపే నామకావ్యము కంటె ఒక విశేషమైన పని పూనుకొని, అది పూర్తిగా నెరవేరే తెలుసు దాని నేపట్టి చేయడము మంచిదనియు యున్నది. లేని తెలుసు ఒక పనియైతే పూర్తిగా నెరవేరక, ఒకసారియే రెండు మాసము పంపుట పూనుకొని కొద్ది కొద్దిగా చేసి విడిచిపెట్ట వలసియుంటుంది.

సంవత్సరములో కొన్ని కెట్లకు పుట్టిన తెలుసుగురి వి. — కొన్ని కెట్లలో పుట్టేల్లని కెట్లకు గొంగళిపురుగు సాధారణముగా విశేషము పోనికరము కాకపోయినను, కొన్ని సమయములలో చాలా హానికరముగానుండును. ఇది తాడికెట్లలోను కొన్ని కెట్లలోను పుట్టును. ఈ తెలుసు దక్షిణ హిందూస్థానములోను, కొచ్చి, తిరువాన్కూరులోను బంగాళా బయ్యతేజములలోను, సింహళ ద్వీపములోను, ఇండోచీనాలోను వ్యాపించియున్నది.

ఈ పురుగు ఒక అంకురము పొడుగు కలిగి, కొంచెము లావుగా నుండి రంగుకు ఆకుపచ్చగానుండి, మీదను ఉదాగిట్లు కలిగియుండును. దానితలయనుకూలమైనదియైకొంత భాగమును నలుపుగానుండి, తక్కిన కలియంతయు తెల్ల తెల్లగానుండును. అందునట్టి దీనికి సాధారణముగా నల్లతలగల గొంగళి పురుగున పేరు పెట్టబడినది. ఈ పురుగు సాధారణముగా ఆకుల రెమ్మల కిందిభాగమున గూర్చుట్టుకొని వాటిలోనుండి ఆకులలోనున్న పచ్చని పదార్థమును తినివేయును. ఇది తినివేసిన భాగములు గోళువర్ణముగా మారిపోయి క్రిందనుండి మాడగా నన్న నన్న రంధ్రములుగా కనబడును. ఈ పురుగు ముడిపెట్టుకు గడ్డితో నుట్టుకంటె కొమమలోను గూర్చుట్టుకొని దానిలో గుడ్డుస్వరూపము దాల్చును. పది దినములలో రెక్కలుగల ఒక పురుగు ఈ గూడులో నుండి బ్రతుకుకొని ఒక ఆకునుండి మరియొక ఆకునును, ఒక చెట్టునుండి మరియొక చెట్టునును ఎక్కురసాగును. కొన్ని దినముల తరువాత వీనిలో ఆడపురుగులు ఒక్కొక్కటి 3, 4 వందల గుడ్డు ఈయాకులమీద పెట్టును. ఈ గుడ్డులలోనుండి చిన్న చిన్న గొంగళిపురుగులు బ్రెలుకరి మంచియాకులను కట్టి తినివేయును.

ఈ గొంగళి పురుగు ఇదివరలో తిరువాన్కూరులోను సింహళములోను చాలావర్షము చేసిట్లు నిలిచి. కాని పంజాబ్ లోను పట్టుకు దీనిగల హానికలిగి యిదే మొదటిసారి. మరియు ఈ పురుగు రయిల్స్ ప్రేవ్ క్ బొడ్డిలోనే మొట్టమొదట కనబడినదను బహుశా కొచ్చినుండి వచ్చిన కొబ్బరి మొక్కల మూలముగా యిది యిక్కడికి తెచ్చి వుండవచ్చును. ఈ తెలుసు మొట్టమొదట 1922 వ సం॥ జనవరి నెలలో రయిల్స్ ప్రేవ్ క్ యొద్ద కనబడినది. అయితే జనులు ఇది అంత హానికరమైనదని అదికొనంపిన వ్యవసాయపు రిపార్టుమెంటు ఉద్యోగి, ఘోషాను తెలంగాణ రిపార్టుమెంటు ఉద్యోగిగాను చెప్పిన సలహా అంగీకరించకపోయి. కనుక యీ తెలుసు అన్ని దిక్కులకు వ్యాపించసాగెను. ఈ తెలుసు చాలా హానికరమైనదని జూలై మాసములో మొదట ప్రకాశించి. అప్పుడు “మ. సమాచార మెయిల్” అనుప్రకటన ప్రచురించుట ప్రజలను, సర్కారువారును మోసకొని. జనులు గొప్ప సభలుచేసి సర్కారువారు ఈ తెలుసును త్వరలో పోకట్టుటకు పూనుకొనవలయునని మామూలు తీర్మానములు చేయుటయేగాక యీ వృద్ధిచేయును నెరవేర్చుటకు నిధిమంతుడైన మంత్రిగారు నివాగ్రహము ఒక కమిటీని నిర్మించి, దీనిలో వ్యవసాయపు రిపార్టుమెంటు ఉద్యోగిగాను యిది ఉండినట్టి ఉద్దగ ఉదగా అక్కడనుండు వ్యవసాయపు డియూన్ ప్రొవీడరు సర్కారు-డియూకా ఉద్యోగిగాను ఆ ప్రభుత్వముండి చాలా సహాయము చేసిరి. ముగిసినాలో ఎ

క్కుడెక్కడ యీ తెలుసు తగిలిన చెట్లు వున్నవో మొట్టమొదట విచారించిమీదట వైన చెప్పిన రెండు రిపార్టుమెంటు ఉద్యోగిగాను ఈ తెలుసును పోకట్టుటకు పూనుకొని. అప్పుడు కూర్చున్న రిపార్టుమెంటు ఉద్యోగి అకులలో పురుగుకట్టికట్టా ములుమాత్రము నిలిపిపోకునే సత్కలపెట్టింది. ముగిసినాలో ఈ తెలుసు తగిలిక రెండు ప్రదేశములలో మాడువలచెట్లకు యీ పనిచేసి. త్వరలోనే వివరణ అయిపోవునని నమ్ముచున్నాము. ఈ పట్టు పురుగులు ఈ పనిలో చాలా సహాయము చేసినందుకు కంటోపింపుచున్నాము. ఎడో కొద్దిమంది మాత్రము అభ్యంతరము చెప్పి, సహాయము చేయబట్టి పెద్దపట్టు అయిపోకే లేవనిన అవసరముండదని నమ్ముచున్నాము. ఈ పురుగును తిరుగుతే మరియొక పురుగు. పుట్టి యీ గొంగళిపురుగు తెలుసు వ్యాపించకుండా చేయుచున్నది దీనికే మనము కంటోపించవలసివచ్చి. అయితే ఆకులను తలచిపెట్టునపుడు ప్రయోజనకరమైన పురుగులను వాటి గుడ్డునువీ ఉంచుచున్నాము. ఈలాగున చేయుటకల్ల ఏలాగు నైనా తప్పించుకొని పోయిన గొంగళిపురుగులను ఇవి తినివేయునని అనుకోవలయును.

తిరువూరుపత్తిధరలు

తిరువూరు బజారులో పత్తి ధ్రువమునకున్న ధరలలో పత్తి (అగ్నావరీవ తేదీన వాసినది) మాడగాధరలు మందముగా నున్నట్లు కనబడును. ధరలు క్రమముగా తగ్గుచున్నవి. అయినను కంటోపియో రెండవంతుపత్తి బజారులోనికి వచ్చుచున్నది. తర్రులు దానిని వెంటనే ఖరీదుచేసి తీసికొంటున్నారని. అగ్నావరీ ఖరీదు ధరలెట్లుండెనగా?

520 పానులపుట్టి పత్తికి ఖరీదు
జరి శ్రేష్ఠమయిన కంటోపియో పత్తి రూ 898 నుంచి రూ 400 వరకున్నది. మొకటికపు పత్తి రూ 889 నుంచి రూ 895 వరకును, రెండవకపు రూ 881 నుంచి రూ 886 వరకును, మాడవరకపు రూ 869 నుంచి రూ 875 వరకును ఉన్నది. (సకేవము)

తెలిపాను పనివాండు
తెంచి రాయబారులకు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను అడ చేయవలసి. తంతి, తెలిపాను తీగలు నరబడినవి 14 నరు ఇర్దులు శ్రేష్ఠముగ తీగలు చేయ ప్రయత్నించ ఆరెక్ చేయబడిరి.
పార్ ప్రియ గుగారు నూడ ఎస్సెనరు బోయి మాట్లాడిరి.
పరాన ప్రక్కగదిలోనే పీఠ భుజించుచున్న సీరి కాక పరానులకు తెలియనే లేదు.

రత్న పురుష లేహ్యం

సుఖవ్యాధులవలన, అతిసంభోగమువలన, ఇతర కారణములవలన, కలిగిన శుక్లవర్ణమును పోనబది బలముకలుగజేయును ఈ మూలికామహిమ తెలియనివారుండరు. విశేషించి వ్రాంతి నవ సరము లేదు. శే 1-కి రు 2-4-0 లు. కొరవారికి శేట్లూగు 1-చిరము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

చొక్కపు సీమ వెండికి, సవరముబంగారుకు గ్యారంటీ !
వెండి, బంగారునగలు కావలసినప్పుడు మమ్ములను మరువకుడు
బ్రహ్మలు, దువ్వెనలు, వర్ణగుండీలు, కఫ్ గుండీలు, గడియారముగొలుసులు, చుట్టగొలుసులు, పట్టెగొలుసులు, సేమియాగొలుసులు అత్తికాయగొలుసులు, గజల పట్టెడలు, మిరియాలగొలుసు, బొమ్మకొలుపుసామానులు మొదలగునవి అన్నికొలతలలోను అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
(7) నగలవర్తికులు నెం, 25 వై నాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

కవితావిలాసమున వెలకుదొరకు గ్రంథములు

శ్రీ పీఠికాపుర సంస్థాన విద్యత్కవిశ్రీరులును, వివిధావధాన ధురీబలునై పేరొంది కీర్తి శేషులైన బ్రహ్మశ్రీ దేవులపల్లి సుబ్బారాయశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడినవి.

1. మహాంధ్రవిజయము:—ఇందు మహాంధ్రుడు వామను సహాయమున బలిచక్రవర్తిని జయించిన కథ మనోహరములైన స్వభావవర్ణనలతో నెంతయు జక్కగా వర్ణింపబడినది. ఇందలి స్వర్ణవర్ణనలు, ఋతువర్ణనలు వామన ఘట్టమును జదివి తీరవలయును. దీనికి విపులముగను మనోజ్ఞముగను వ్రాయబడిన పీఠికాగూడగలదు. సాధారణతైండు 0-12-0. కాలికోరు 1.
2. తామరాయవిలాసము:—ఇది యొక యుత్తమగ్రంథము. ఇందలి కవిత్యము కడుండు సరసముగను మృదులముగను వెలయుచుండును. అధికారత గ్రంథములలో దీనికి సరవచ్చు గ్రంథములు మిక్కిలి తక్కువ. సాధారణ తైండు 0-10-0 కాలికోరు 0-10-0.
3. రామచంద్రోపాఖ్యానము:—ఇది వారణాసి వేంకటేశ్వర కవి ప్రణీతమున కాతా శ్యామల గ్రంథము శ్రీమద్రామాణ్యము ననుసరించి మొదటియాలుకాండములందలి కథయు సంకుచితముగ వర్ణింపబడినది. కైలి ధారాళముగ నున్నది. సాధారణతైండు 0-12-0 కాలికోరు 1-0-0.
4. భద్రావరిణయము:—ఇది శ్రీ కృష్ణ కల్యాణాద్య నేక గ్రంథములు రచించి వన్నెకేసిన అల్లమరాజు గుబ్బావయ్య కవిగారిచే రచింపబడినది ఈయన విరచించిన గ్రంథములకల్ల నిది శిరోమణి. శ్రీ పీఠికాపురాధిపతుని శ్రీ శేషులను వైన శ్రీ గంగాధర రామరామప్రభువు వారిచే గృహింపబడినది. ప్రస్తుతిభులకు శ్రీ నార్యరాయ బహద్దరువారి యజ్ఞాన సరించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణకథ మల్లయ్య కాన్తులవారిచే వ్రాయబడిన సుబోధినియను చక్కని వ్యాఖ్యానముతో నొప్పియిస్తున్నది. సాధారణ తైండు 1-4-0.
5. ఆంధ్రసూత్రభాష్యము:—ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజువారి యజ్ఞానసారముగ బ్రహ్మశ్రీ పురాణ వందరల్లయ్య కాన్తులవారిచే మూలానుసారముగను మహాభూమిగను దెగింపబడి డెమ్మినైజాన జక్కగ వాలుగుభాగములుగ వ్రాదింపబడిన 1898 శేతీలుగల గొప్ప గ్రంథము. ఒక్కొక్క భాగము 2-0-0 మొత్తముగ వాలుగుభాగములు నొకసారి కొనువారికి 8-0-0 లు మాత్రమే.
6. ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము:—ఇది సింగిల నూరవాద్యునిచే రచింపబడినది. గ్రంథసారస్వత్యము లోకవిదితమే. ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజువారి వెలపుప్రకారము పూర్వపురుల ననుసరించి మరీపుద్గముగ వ్రాయించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణ వందరల్లయ్య కాన్తులవారిచే లభ్యుటీక వ్రాయించి డెమ్మినైజాన ఫెదరు కెయిటు కాగితములమీద జక్కగ వ్రాదింపించి కాలికోరు తైండు చేయింపబడినది 1-4-0.

N. B. వై గ్రంథములన్నియు శాంఖ్యల యుపయోగమునకు శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజువారి విశేష ధనవ్యయమున మద్దముగ నచ్చొత్తించి తక్కువవెలకుల లభించునట్లు చేయించిరి. కావున నింత సులభములగునకు దొరకుచున్నవి. తేనున్న నింతకు రెండు రెట్లు మూల్యమిచ్చినను నట్టి పరిమిద్దరకులు దొరకుట దుర్లభము. ఈపుస్తకముల కన్నిటికి రేపాల భర్తలు వరకాలా కొనువారే ధరించవలయును. గ్రంథములు వలయువారి కిందివిలాసమున వ్రాసిన గ్రంథములు లభించును.

టలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు కవితావిలాసము పీఠాపురము, గోదావరిజిల్లా.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

(స్వీయ విలేఖరి)

(ఒక విశేషరినుంజీ)

ఫేరేఖరే:- జయంతి వారాంతాన గారు మున్నగు కాంగ్రెసు ప్రచారకులు ఈ నెల 2 తేదీని జరుగు గంటాంతుండల కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభకు రెండు దినములు ముందుగా ఇక్కడకువచ్చి, ప్రతినివహను ఉదయమున 6 గంటకు స్వరాజ్యగీతములను బాడుచు పురమంతయు దిగుచు ఒకవిభముగా నాయకులకాకను తెలియజేసిరి. ఇచ్చట కాంగ్రెసు సభకారు ప్రజల సహాయమున సభకువచ్చు నాయకులకు భోజనసమయము ౧౬.౩౦ చిరి. 2 తేదీ సాయంత్రము రైలుస్టేషనునంద యిచ్చటి కాంగ్రెసు సభకారు ఉచితరీతిని ము॥ రా॥ శ్రీ గాడిచర్ల హరిశ్చంద్రుల రావుగారు, వల్లది కృష్ణమూర్తిపంతులుగారు, దేవరకొండ నీతారామయ్యగారు, జయంతి కృష్ణారావుగారు మొదలగు ప్రముఖులను సత్కరించిరి.

సామంతము రెడ్డి కు పాత బహులా పది రూపాయల
గాడిచర్ల వారి సొంతము రావు పంతులుగారు అప్పటికి క్రింద
నొక బహురంగున భరిగెను. పురవాసుల తరపున కాల్గెను
అప్పటికి నాయకులకును, నన్నాపతులకును సమర్పించు వల్లా
ది కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు ఉచితరీతిని జవాబు చెప్పిరి.
మిమ్మటి నిష్టల నుకొనరావుగాను, జయంతి కృష్ణారావుగారు,
జయంతి కావాయణగారు జవాబులొనరుండు కష్టముఖములను
కర్తవ్య పరిశ్రమను మొదలుపెట్టిని గురించి ఉపన్యసించిరి
అంత వారి సొంతము రావుగారు క్రయాణపు బడలిక చేసి కష్ట
చెప్పుతే ఆకాలి నిజమును, కాల్గెను కార్యక్రమమును
కుప్రముగా తెప్పి వాటి సభను ముగించిరి.

రాత్రి 8 గంటల గంటలందుండల కాన్యనిర్వాహక కళ
సమావేశమయినది. అందు 6 వల తూపాజులు తిలవండి
ప్రొగ్రెస్సునలెనియు హిందీ ప్రభుత్వ వినిగా సల్పరలెని
యు 150 మంది వాలంటీర్లను జరిపవలెననియు తెందలగు
తీర్మానము లామోదింపబడినది.

4 గం.కు బాగిన శ్రీలక్ష్మణుని హరిశ్చంద్రమరాఠ
నాడు విద్యుత్తు కురించి విశేషముగా మట్టాడితి. సాయంత్రము 5-30
గం.కు బహిరంగము జరిగినది.

రాత్రి 8 గంటల వరకు శ్రీకృష్ణవిలాస గ్రంథాలయములో సంగీతసభ జరిగినది. అందు ముఖ్యముగా శ్రీ సరస్వతుల సీతారామకామినిగారు గాత్రమునను బట్టారు. వేణుగోపాలకర్మ పిడేలు వాద్యమునను, యీ కామేశ్వరకర్మ వీణకొడుకు సభను రంజింపజేసిరి. పది సంతకర్మముల యీమధ్యల కామేశ్వరకర్మ కోతులములకు చిన్నకేళికో వీణనాయులును భుజుమను కంఠస్వనిని చివ్ తల్లిది పాడునప్పుడు వానిని మెచ్చుచి వారొక్కరు నా సభయందు గానరారు. సభానంతరమున ముఖ్యముగా శ్రీ గిడుగు సీతావతి పంతులుగారు వ్యవస్థాపకముగా నుపన్యసించిరి. అచటాటముల ప్రజ్ఞను గొనియాడుచు వారింకను బాగవతకృష్ణశబ్దమంది పద్యాంతుల గురువనియు నుడిచిరి. ఆ సభముగా నొక సర్వోత్తమ రావుగారును, ముఖ్యముగా పంతులుగారును దయచేసిరి.

మ॥ రా॥ శ్రీ సుస్థ సవ్యాసీపతులు వి ఎ. ఎస్. జి.
 గారు (అథామములా "ప్రాచీన నాకాథితి"ని గురించి నిన్ను
 సాయుధము 4-8) గలకు ఉత్తరసింహిరి.

శ్రీమహా ఎమ్. గురాచంద్ర పట్నాయకుగారు బి. ఎ. డి. ఎల్. ఎల్. డిగ్రీని సంస్థాపన దివానుపదవిని శ్రీ మహాత్మా జావారి యంత్రపుర నిన్ను మధ్యాహ్నము సరిగా మూడుగంటలకు స్వీకరించిరి. (నెలకు రు 800 లు చీతము) కర్నూలునీధి మతములో నూతన దివానుగారి శ్రేయస్సుకొరకు మహామర్రిత జపమా, నగర సరితీర్తన మొదలగునవి జరిగినవి. శేషిదినము (5-2-1928) సాయంత్రము ౧॥ ౮॥ శ్రీ రావుసాహెబు వైడి ఫంటం సీతారామస్వామి పంతులుగారు నూతన దివానుగారి గౌరవాధ్యక్షులు సోకవించు గావించిరి. పురమునగల ప్రముఖులందఱ రావించుకు విశ్రేణితి.

వాన్ని యాల్పాండుకు ఇటలీ ప్రజలు వలస బోవు నిమిత్తము
లండను కోమిషనరులకు వారికి కేంద్ర ప్రభుత్వ కేంద్రములు జరుగును
కనియాలి ఇటలీ వారికి వానరు మేర్పరుచు కొనుటకు
సదుపాయముల నేర్పియు చేయఁటకు ఇటలీ ప్రభుత్వము వారు
బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారి ననుగమిస్తారు.

జి.ఎస్. మాక్కుథర్ 200,000 మరల కొంతకాలమైన
పిదప గురుకొనెను.

[illegible]

మరునాటిరాత్రి తొండంగును గమింపగానునుండు
 పొరంగనప తాతాత్రిమన సమహర్షితఁడై బ్రాహ్మణు
 లు, రమణులు, పంచులు, అన్ని వర్ణులవామను దూకుచేరి.
 గ్రామకాష్టాధ్యక్షును భవాధ్యక్షున ధూమ్యమియును వెలచు
 చుంజుమను నగు శ్రీ రావు వెంకటరావుగారు నగు క
 గ్రామశాసితవర్తమును వహించిరి. శ్రీయత కేశవరవు శామరాజు
 గారు గ్రామసూర్యుని తిగాయిచాల ఏయియు లేకుండచేరిన
 వలెనయి తమంజితామే వెంకటేశ పరిష్కరించుకొన
 చుసినదయి మహాపవ్యాసము గాచిందిరి. పిమ్మట శ్రీయత
 జ్ఞోలొడ్డ బల్లరగాజు గారు బులును సాంబమూర్తి గారు
 జూరవనీచిరి.

పంచసహస్రము గురించి మిగుల తీవ్రముగా శ్రీ సా
బమూర్తిగారు ప్రభుభూమి చేయనప్పటికి సభాస్థానల వ్యాధ
తములు పారశక్తియుజే దెను. ఆయన ప్రతివాక్యమును సమం
జసమైనట్లు అంగీకరింతుడైన, నేడండేతులను, బ్రాహ్మణు
లను కూడ మార్పుచెందిరి. ఇందునియమమై మహాత్ముడు చెప్పిన
రీతిని కాంగ్రెసువారు కానింది. రీతిని చేయవలసినట్లు అంగీకార
మును నూడించిరి. ఇట్టివిక్రమ తేనిజే వ్యగ్రాభ్యము వచ్చుట దుష్ట
భవని యెంచిరి.

గొప్ప వేద పండితులును అహికాగ్ని పరులును అగు
బ్రహ్మశ్రీ శ్రీ వేదమూర్తులైన డచ్చూరి సూర్యనారాయణ
మోక్షుమాజులుగారు (కాకినాడ) సభామధ్యమున నుండి లేచి
పంచముల డచ్చినికి కృగచిరి. కన్నులనుండి బాష్పములు కారెను.
తొడిలేచి పంచములను తాను వారమున కొకపర్యాయము ముప్పై
యొత్తి భోజనము యిచ్చెద ననెను. అంటిచానితనము లేదనెను,
అందినను; కలసియుండివచ్చు ననెను. తన కధ్యంతరము లేదనెను.
వివాహానయములందు పంచములయిందెల్లా తాను ఆతిథ్యచన
ము చేసెనని చెప్పెను. బ్రాహ్మణాది యితరవర్ణములలో వర
శే ఆతిథ్యచనము చేసెదనని చెప్పెను.

చుట్టును నుండు పంచమలకు బ్రాహ్మణుల మధ్య
సూర్యుండబెట్టివుడు పంచమలు శంకించుకొనిరి గాని బ్రాహ్మ
ణులు సంతోషపూర్వకముగా నుండిరి.

గుమూరు 11 గంటలకు సభ ముగిసి: పిదప నాయకులును
 క్రొత్తగ ఖయ్యుదుండి వచ్చిన తేదీకర్తలును పాండిత్యమును గ్రామ
 మునకు పయనమైరి. గోటియును మునున కి గంటలకు ఆగ్రామ
 మన గల అన్ని జాతులును శ్రీయును సమరీతమైరి. ఆగ్రామ
 కాపురధులును అచ్చట ఉద్వేగమును ప్రోత్సహించువారును
 అవలాపురం లా॥ కా:॥ సం॥ కార్యదర్శియును నగు శ్రీ
 స్థలగడ్డ వల్లపరాజుగారు ఆగ్రామసాధిపత్యము వహించిరి. శ్రీ
 కేశవరపు కామరాజుగారును బులును సాంఘము: ర్తిగారును
 ఉపన్యసించిరి. సభ ముగిసి: పిదప యీ నాయకులును శ్రీయుత
 ట్మ్యూసారాయణ అప్పయ్యదాసుగార్లు పాండిత్యము 200 రూపాయలు
 వాషర్లలో దయచేసిరి. 8-30 గంటలకు కాకినాడ నయచేసిరి.
 పాటులు కాకినాడబోన్ రైలుస్టేషనువద్ద శ్రీయుత కువ్వూరి
 ట్మ్యూసారాయణగారిని శ్రీ॥ పప్ప అప్పయ్యదాసుగారు, శ్రీ
 కంధంపాటి ట్మ్యూసరసింహ సో॥ యాజులుగారి ప్రవ్వనూల
 నలంకించి స్వాగతము యిచ్చిరి. వారినువ్వురిని శ్రీయుత సాం
 బము: ర్తిగారిని మోటారుబండియందు ప్రసేవించిరి. పురవీధుల
 నూరేగించుచున్నారు. 5-30 గంటలకు పురమండీరమున స్వాగ
 తసభ జరుగును. వంటిమామిడి, తొండగి గ్రామములందు అంద
 రును చక్కగ కడుతుచులున శ్రుముందు భరించుచు స్త్రీలు మా
 చివామనియు అందులకు తమకు సంతోషముగా నున్నదియు
 శ్రీ. ట్మ్యూసారాయణ అప్పయ్యదాసుగార్లు చెప్పిరి.

దీనియందు పాపిని ప్రాప్తించు అర్హులను గురించి
 తుల్య పరామితి అపైన్వీయమై యున్నది. అందుచేత
 మిత్రమందలి భాగము గలయుజేయుటకు కవాళా
 మంత్రియు కేంద్రమున నావియు అలాగింపబడుచున్నాడు.

పరానులు, తమనేలను, విప్రాము కేంద్రము
జేయుచుచే మ్యానిఫేసును ఆక్రమించుకొనెదరని ప్రతినిమిషము
జర్నలులు ధయపడుచున్నారు.

ఫిమకరి :- మొదటకాస్త్రీగారును, కృష్ణాచారిగా
 యును, మొన్న ప్రార్థన పునఃమందిరమున 'వాక్యార్థమున' గురించి
 తెలుగు భాషయును మిక్కిలి నిపుముగ యున్నర కాలము
 వచ్చినది. సాయంకాలము శ్రీ ఆంధ్రభాతీయ కళాశాలయం
 దు మరియొక మాడుగుంటలు 'శరీరకాస్త్రము'మీద వరల నుప
 స్థాపించిరి. వీరియపును వెదవారలయ్యును, మా పుర కళాశాల
 విద్యార్థులచే ఆహ్వానింపబడి వచ్చియుండి ప్రజలను వారి మేధా
 శక్తిచే మిక్కిలి సాశ్వర్యపరచిరి. నిన్న సాయంకాలము మరల
 శ్రీ ఆంధ్రభాతీయ కళాశాల యందే మ.రా.శ్రీ సిడించినాను
 వంతరావు పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద సభ జరిగెను. అనేక
 మంది పండితులు వీరద్దరిమీదను ప్రాసపద్యములను చదివినవరకు
 కృష్ణాచార్యులుగారు కోర్డీకాలము మాట్లాడిరి. నుమారు పదిసం
 వత్సరములైన పిరకు వీరి నద్దరిని యిచ్చటకు పిలపించి వారికున
 వగు మేధాశక్తిని, అనుభవములను మా పునఃక వెల్లడిచేయు
 టకు తోడ్పడి శ్రీ ఆంధ్రభాతీయ కళాశాల ఉపాధ్యాయు
 లును, విద్యార్థులును చేసికొని మిక్కిలి ప్రశంసార్హులు.

తూర్పుస్థావర కార్యము కవిటీవాచే సావంపబడిన
భద్రుల కొట్టును క్రొవ్విదినముల క్రిందునే మ-రాశ్రీ చేరకువాడ
సావంపారావుగారు తీసికొని వారే చట్టభి సీతారామయ్యులను
తులుగారి అరుగుమీద కొట్టుకెట్టి భద్రులను అమృతేశ్వరులను
కొనిన, జల్లాదాని అన్నితాలూకా కార్యమును సంఘములనుండి
వచ్చిన సర్దుని భద్రుల చట్ట, లివుటల గలవు.

హిందీ పచారము - నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేజ్)

గడచిన జూను మాసము నుంచయు ఆంధ్రకాష్ఠీ హిందీ ప్రచార కార్యాలయమును రాష్ట్రీయ హిందీ ప్రచార కాశ్రమము నెల్లూరు పురమునందు నెలకొల్పబడి యున్నది. కీనిని పోషించుటకు ద్రవ్యము సేకరించు నిమిత్తము కార్యాలయ కార్యదర్శియగు శ్రీయుత రాంభరీ సేగారు జనవరి నెల 29 వ తేదీ బుద్ధి రద్దీ పాలెం గ్రామమునకు వెళ్లియుండిరి. జిల్లా కాంగ్రెసు దర్శకులు కూడ అచ్చటికి విచ్చసేయుండిరి. అప్పుడు శ్రీయుతకులు తిక్కవరపు రామరెడ్డి వేస్తలకంటి రాఘవయ్య (పద్మకుంఠ) రాంభరీ జగారయ ను రాష్ట్రీయ హిందీ ప్రచారమునకు జిల్లా హిందీ ప్రచారమునకును గలగు అధ్యక్షులును పుచ్చించిరి. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ హిందీ ప్రచార కార్యాలయ యొక్కయు ప్రచార కాశ్రమయు యొక్కయు వ్యయములయ నెల్లూరు మండలమునందలి విరళేశ్వరి నెల్లినే పోషింపబడునని నుని తెలుగుకు నుండు మంగల విచారణమునందును ఇంకటిగొప్పభారమును ఈవత్సరము ఈమండల వాసులపై వైచి యుండుటచే జల్లాయండిలి హిందీ ప్రచారము గడచిన వత్సరముకన్న యొక్క డు అభివృద్ధి నొందుట కనరాకము గలగతేను.

అంధరాష్ట్ర హిందీ ప్రచార కార్యాలయం, ప్రచారకా
శ్రమములు ఏ గామమునుండిన, ఆయందలమువారు పోషింప
వలయుననెడి స్వాతంత్ర్య మిగుల అసంభవముగా నున్న దని తెలిపిరి
వై రొధును నెల్లూరుజిల్లా యందుండుటచే వాటివ్యయములను
అంధరాష్ట్రమునందలి జనులందరును నొసంగ ఒక్క నెల్లూరు
యందలమువా రొసంగవలయుననుట సాధిగాదు, ఇతర అంధజ
ిల్లాలవారు యాయందలమునందు రాష్ట్రీయ కార్యాలయము వగై
రాలందుటచే, వాటికి సాయమొసంగుట కిష్టములేదని కొంత
నూచింపబడినది. ఇట్టి సుదుర్బల భావముతో యీర అంధజిల్లా
లవారు తమ బాధ్యతను నిర్వహించి కార్యాలయము వగైరా
లను పోషించుటకు గడంపినవి, మఱి జిల్లాకేసు కార్యాల
యమును మార్చుకొనుటకు జిల్లాప్రజల కేయము అభ్యంతరము
లేదు. ఎవ్వోపయోగించినను, నెల్లూరుయందలవాసులు తమ బాధ్య
తను గుర్తెరింగి, తమ కై సామర్థ్యముల సహాయము నొసంగ
గలరు.

అపరధరాష్ట్ర హిందీ ప్రచారక సంఘమువారు పై విషయములను విపులముగ ప్రసవ కఠింగింపవలయును. ప్రజాశక్తి తెలియులాగున, గడచిన జనవరి మాసాంతరమునకు, ఎచ్చట ఎక్కడ, ఎంత విశ్రాంతి లాసంగునదియు జల్లావారిగా ప్రజాశక్తి జల్లావారిగా ప్రార్థించుచున్నారు అదియునుగాక కర్మనిర్వహణమునందు ఎట్టి పద్ధతులకు లింగించునదియు గూడ వివక్షలేఁ ప్రజల నిరీక్షించుచున్నారు. ఈ విషయములపై రాష్ట్రసంఘమువారు చక్కగా పరిశీలించవలయునని కోరుచున్నాను.

అంగారక గోళ పరిక్ష

అంగారక గ్రహముపై మనుజులున్నారని అమనుజులు
మన సభ్యతకంటె సెక్కువ సభ్యతను సంపాదించియున్నారని
ఆ మనుజులిప్పు డాదుండెలమన ప్రాణాధారముగ ముంచితి
నీళ్లు నాలింపి దొరకమిచ్చ బాధకొంచున్నామని ఆ ప్రాణ
మనభూమికంటె చిన్నదగుటచే నాకర్షణచే నీళ్లు తన వాతా
వరణమునందు దీర్చికొలము నిలుపలేనదయ్యెను. ఈ నిధము

నచ్చుట మానవశోటికి నర్వసామాన్యమైన యాత్ర సంతోషం గలదే నందలను, ఒక్కొక్కటికీ ప్రభుత్వముయొద్దనున్న మందుగడ్డను ప్రతి సంవత్సరమున వసంతకాలమున కరగించు కొని భిక్షి రెండు వారములు నీరు తేల్చించుకొనటకు వెద్ద కాలువను త్రవ్వించుచున్నాడు. కాలువల ప్రక్కను ఇంకను కాలువలు ఒకదాని నొకటి కొయ్య పలుములందును పంట తేవో మండుచున్నవి. ఆ పంట తేవో మొదట పచ్చగా నెదిగి తరువాత పంటకు దిరుగుచున్నట్లు రంగువలన ఋతువులు మారిన కొలదిని గానించుచున్నది తక్కిన ఎడారిగా ఎర్రగా ఉన్న భూమికిని ఈపంటభూమికిని భేదము గానించుచున్నది. ప్రతి గ్రామమునకొకటిగాను ప్రతి ప్రభుత్వస్థానమున ఒకటిగాను మంచు కరగింపు గానించుచున్నది. అప్పుడు కాలువలు వెనుకటికంటె స్పష్టముగా గానించుచున్నవి. కాలువల యొద్దను నగవులచే మంతి యని స్పష్టమగుచున్నది. ఆ విధముగా అంగారక గ్రహములు మన భూగోళవాసులకు ఒక ఉపకారము. ఒక భూవిజ్ఞాన శ్రీమతి యంతానావాక్యము దయచేయుచున్నాడు. ఉపకార మేమనగా మనలో మనము పోరాడుకొనకుండు మన తెలివితేటలను వికమత్యముతో నుడొగించిన యెడల లోకకల్యాణమునకు లాభించు భూవిజ్ఞాన యేమనగా మన భూమికికూడ నట్టి వివక్షతయైన రాగలదు. ఉత్సాహ వాక్య మేమనగా జీవిత మెంతవరకైన మృత్యువుతో పోరాడు న్నుగాని ఒక పట్టు తన పోరాటము విడిచి లోబడకు.

మనము మఖ్యముగా మాడు విషయములు నొక్క చెప్ప గలియున్నాము. మొదటిది ఆ అంగారక గ్రహము వికాసమునకు కాలువలుగాని గోతులు కావని. ఈ సంగతి ప్లాగ్ స్టాఫ్ యొద్ద తీసికొనబడిన ఫోటో గ్రాఫులవలన చాలవరకు స్పష్టమగుచున్నది. రెండవది ఈవర్ష కుజాపువేయబడిన విషయము అగ్రహమునకు ప్రాణవాయువు ఉన్నదని పట్టిన వాతావరణములో ప్రాణవాయువు ఉన్నదని తృప్తికరముగా ఋజువు చేయబడినది. మూడవది నీటియొద్ద ఆవృత పరణములో నున్నదని. ఈ మూడు విషయములను కొద్దికాలము క్రిందటనే తెలిసికొనబడినది. ఇంకను కొంత నిర్ధారణ కావలసి యున్నది కాని యవి చాల ముఖ్యమైనవి. లతనను ఆయనయొక్క సహాయములను ఈవిషయములకు కారణము. కాలువలయొక్క ఫోటో గ్రాఫులు నిర్ణయించు యెడల వాతము పూర్తిగా మారిపోవును. ప్రాణవాయువును కలపవలెనని యేకాగ్రత్యమును జీవయుండునని యెప్పుడొకటి కాబట్టి యీ రుజువు వలన వర్తిలేక వారును తమ వాదము నుపసాహించుకొన్నారు. నీటి ఆవిరి యున్నట్లు రుజువుచేయబడినదిగాన అంగారకగ్రహముమీది ప్రభుత్వములు చేరినందుచే వాతవిపరీతము గల్గుచున్నది. కొండలు వాదించినట్లు అది పేస బొగ్గువులను గాదు.

ప్రభుత్వవేత్తలలో నున్నది పేరిన మంచు అయినట్లు చేసినకాలమందు తగ్గుటను బట్టియు శీతకాలమందు పెంపుటను బట్టియు, తెలియబడుచున్నది. ఇట్లు పేరిన మంచును నీటి ఆవిరియు నున్నయెడల, అగ్రహమునై మనస్సులే యున్నయెడల నీళ్లు తక్కువగుటవలన చాల అపత్తుల నున్నారని భోచుచున్నది. వారు దాహమునకై చాల బాధపడుచుండవలెను. నీరు అంత తక్కువ యున్నది. సముద్రములు ఎండిపోయినవి. వాని మధ్యనండి జంతువుల మధ్యలెనే కాలువలు పారుచున్నవి. అగ్రహముయొక్క ఎరువులగునట్లు కారణములు వెద్దవెద్ద ఎడారులే. భూమిమీద ఎడారులుకూడ ఆ కాళమునండి చూచిన నట్లే మెరుకును.

ఇంత యెడల అంగారకగ్రహము ఎండిపోవుచున్నది. మన భూమికూడ కొంత కాలమున కట్లేమొడిపోవచ్చును. అంగారకగ్రహము మన భూమికంటె ముందుగా చల్లారి నది. కాబట్టి అక్కడ ప్రభుత్వ మాధ్యమము గా జరిగినది. అక్కడ నీళ్లు వాతావరణమునండి త్వరితముగా సంతరించినవి. కొంత త్వరితముగా లోపలికి ఇరిగిపోయినవి. కాబట్టి యక్కడ నీటిజలము సంభవించినది. కాని ఎక్కడ ప్రాచీనగ్రహము ఎరుగరకపు జీవులను పొందియొండవలెను. మనజులు ఎరుగరక సాంకేతిక ననుభవించుచుండవలెను. అక్కడ యెడల ములు బహుశోకాగ్రహమునందొప్పున సర్వసామాన్యమవుతో జులులు తమతమ దేశసరిహద్దులను ద్రెంచివేసికొని వికమత్యమున నుండుకొని ప్రాణసంక్షోభ మునకున్నుచున్నవారై యుండవచ్చును.

కాలువలను మనస్సులే త్రవ్వించుచున్నారనియు వానికలన ఋధి వికాసముగలరా రచ్చట నున్నారని యభిప్రాయమునకుని ఫోటో రికార్డులను ఆయన సహాకారులను గట్టిగ నమ్ముచున్నాడు. అంగారక గ్రహమునై ఋతుభేదమును తాను బాగుగ వేరేకరించుచుండి ఆయన చెప్పుచున్నాడు. ఆయన యొక్క గోళమును, పరిశీలించినను వసంతకాలములో ప్రభుత్వవేత్తల ముల మంచుగడ్డ కరగటం, కాలువలయట్లును సస్యములు పెరుగుట, స్పష్టముగా గానించుచున్నది చెప్పుచున్నాడు. రెండుమూడు కాలువలు ఒకదాని నొకటి కొనినప్పుడు నీటి పోకర్తము ననుసరించి సస్యములు బాగుగా పెరుగుట కనబడుచున్నదని ఆయన చెప్పుచున్నాడు. ఈ ప్రవేశములే ఎరుగర జననమృత్యువులతో యుండవచ్చునని ఆయన నమ్ముచున్నాడు.

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారు

కాంగ్రెసుపక్షముననే పనిచేయదలచుట

4 వ తేదీ తమిళనాడు పత్రికలో నాయుడుగారిట్లు ప్రకటించిరి.

మొదట గయ కాంగ్రెసు తీర్మానములను నేనాత్మ పించుట, తరువాత నేనును నా భార్యయును కాంగ్రెసు పక్షమున భర్తలకు రాజీనామాలు నిమిత్తము వరల నా రాజీనామాను రద్దుపరచుట మున్నగు విషయములు జరుగుటచే దేశమును సంకయాత్మకులై నాకు చాల వుత్తరములను ప్రాయమున్నాడు నేను మా మ. ణ భూమణులకు లెక్కలేదు కుండ దేశసేవ చేయుటకే నిశ్చయించితిని. దౌర్జన్య విరహితమగు అసహాయాద్యములు తప్ప వేరు సాధన మేదియును లేదనియే నేను నమ్మెదను. దౌర్జన్యరాహిత్యమును అన్నిటియందును గూడ నవలంబించుటకు నే నంగీకరింపను. స్వరాజ్యమును బడయుటకొరకు పనిచేయుటలో నెట్టి అశాసనము, నిరాదరణ, కలిగినను నేను దౌర్జన్యమునకు కడంగను. ఎట్టి త్యాగమునైనను చేసెదనుగాని స్వవిషయమునమాత్రము నేనెట్టి దౌర్జన్యరాహిత్యమును చూపుట కంగీకరింపను. నాభార్యను నాబిడ్డలను ఎక్కడై అమానపరచుచుండగా నేను చూచుట తటస్థించెనేని నేనపుడుగూడ మిన్నకమిన్నలు మాయండుట కంగీకరింపను. ఆత్మరక్షణమునందును స్వనరక్షణమునకందును కత్తిపాను లగువారు స్వరాజ్యమును బడయవచ్చునుగాదు.

కానసభలు

కానసభలకు వెళ్లుటకు స్వరాజ్యమురాదుగాన నేను కానసభలకు వెళ్లుటకంగీకరింపను. ఎన్నికలకు మాత్రము నిష్పవతను. కానసభలకు వెళ్లి కూర్చుండ గూడదని శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు చేసినమాటను సభ్యు లామోదింపినవారందుకొక శ్రేష్ఠ పోలయాయుడును. జిల్లాతాలూకాబోర్డులందు ముగ్గురినెలసంఖ్యములందును కాంగ్రెసువాద సభ్యులుగా నుండవలెనను తీర్మానమునుగూడ మహాసభవారు నిరాకరించి ఇది మహాత్ముని బోధనలే వర్తిలేకము. ఇప్పుడు శ్రీమతి సరో

అట్టి కాలువలు జమిత్తుగా చేయబడినవి ఉత్తర దక్షిణార్ధగోళములు రెంటియునును ఉన్నవి. వానియొక్క మొత్తము పొడుగు తెక్కచేసిన సుమారు 700,000 మైళ్ల నిడివి యుండును. మనభూమి మధ్యమట్టుకొలతకు దాదాపు ముగ్గురిట్లుండును. ఇంత నిడివిగల కాలువలు జనసంఖ్యకూడ తక్కువయొండి యెట్లు శ్రద్ధిగో అభ్యుదయము నుండును. బహుశో ఇది భూమి మింతకంటె జ. సంఖ్య యెక్కువ యున్నపుడు భూవిభరమువారికొకట త్రవ్వవెట్టి యుండవచ్చును. అటులే నవో మనషిక క్షేమించి యసాధ్యమై యున్నపుడై యున్నారము. అయితే ఈసంధ్యములోనే ప్రాథమిక లెక్క ఒక్కసంగతిని తెలియబడుచున్నాడు. భూమిలోని బరువును బట్టి అంగారక గ్రహములో వికారింపబడుచు అంగారక గ్రహము చిన్నది గావున ఆకర్షణ తక్కువ యని యుండవలెను ఒప్పుకొనిన విషయమే కాబట్టి భూమిమీద చాలకష్టమైన జరుపు పనిని అక్కడ నులభముగా చేయవచ్చును. ఇక్కడ ఒక్కసారెమనమును ఎత్తివలయుతో నక్కడ ఏమపారల మన్ను ఎత్తవచ్చును. అక్కడిందు గ్రహము చిన్నదైయెడల మన్ను ఎత్తి పొవవేయుట తేలిక. అగ్రహములో పనామా కాలువవంటి కాలువ నుభయముగా త్రవ్వవారవేయవచ్చును.

ఇంకను అనేకవిచారణ లిం దిమిడియున్నవి. ఇంకను కొన్ని విషయములు నిర్ధారణగావలెను. చిట్టకరకు ఏవర్ణక సాసము లేరినను ప్రభుత్వము అనుమానము ఈ రెండు ప్రమాణములచే నీ ప్రాధిపత్య లెక్క మన దగ్గరగ్రహమునై చూచిన లోనాటకము మనకు బోధపడుచున్నది. ఇది యెంతయు న్యాయసమ్యక్తమునకు కరుణాకర సమన్వితమునకు గనబడుచున్నది. పాశము అగ్రహమునై చిట్టచిర అసభ్యు జనులు ప్రకృతియందు దాహముచే తపించుచు తపించుచు నాశనమగుచున్నాడు. కొంతకాలములో నానీటి జలము వారిని శోట వెట్టుకొనగలదు. వారి సముద్రములు ఎక్కడకో కొన్నిచోట్ల తప్ప చాలవరకు ఎండిపోయివి. ఎడారులు బయల్పడినవి. అధిమలు భీమరులు వికమత్యముతో అక్షయము నరికట్టుటకు ప్రభుత్వవేత్తలనుండి నీరుతెచ్చుటకు కాలువల త్రవ్వ యున్నారు. కొంతకరకు పంటలను సాగించుకొనుచున్నాడు. అసెనుకూడ పోయినతోడనే వారును అరిగిపోయియున్నాడు. మన భూమిమీద మాత్రము అలాగిన కొన్నిస్థలములు ఎడారులు కాలేదాకే వారు రక్షించుకొనుటకు ఏమనామములనుచేసిరో ఆయనపోయములను అంతకంటె పడుచుదనుగుల భూదేవి గర్భమున జనించిన మనకును జూపుచు అరిగించెదద.

జుడవిగాదు మన్నును అధికసంఖ్యకుల కుడుమువారు గూడ బొందాయిలో కాబోయెనను ఎన్నికలకు నిలచి ఎన్నుకొనబడిరి.

బ్రిటిషు సభ్యులను జమిత్తుగించుట అసాధ్యమనకు భిన్నముగాదు. స్వదేశాభివృద్ధికోరకు పనిచేయువారు రందరును భాగమున అగ్రహమును ప్రాణమునుగూడ గోల్పోవుటకును కార్యాచరణల కేగి కష్టములకు పాలగుటకును సంసిద్ధులు కావలెను. కేవల నాభార్యయును రాజీనామా ఉత్తరములను పంపగా మనల నాలోచించు దని కాంగ్రెసు సంఘమువారు వానిని వరల మాకు పంపి గాన మేము వానిని రద్దుపరచితిమి. కాని అందుకుల కష్టములనుగూర్చి విచరించు స్వాతంత్ర్యమును మేము గోల్పోతిమి. ఒకక్కటిగాని ఒకపక్షముగాని సరిగా పనిచేయవచ్చును విచరించుట కర్హమే. వివేకము పక్షము వారిని నేను నెనక నాత్మపించుచుండినది మిరడన తెలంబు మరు కానసభలలో కొన్ని స్థానములను బ్రాహ్మణేతరుల కొరకు ప్రత్యేకముగా నుండుట అశ్రమమనియు అందువలన బ్రాహ్మణేతరులకును బ్రాహ్మణులకును వరస్పరద్యములు కలుగుననియును నేను వెనుకబ్రాహ్మణులంటిని. అందులకు దివానుబహదరు శేకవెల్లి గా కంగీకరింపక పోవుటచేతనే రాజధాని బ్రాహ్మణేతరులకును కార్యకర్తలకును నేను వదిలివేసితిని. గాంధీ మహాత్ముడు కార్యాచరణమున నున్నపుడు కాంగ్రెసు పక్షమువారు రందరును కలసి పనిచేయుట అశక్యమనయై యుండగా నిట్లు రెండుపక్షములుగా విడిపోవుట అశ్రమమగుటచే నే నాత్మపించుకుండనంద జాలని నంద రాజులు నాయుడుగాకు తెలిసిరి.

జార్జి జానెపుగారు

నేను అసహాయవాదిగా చెబునాటకు వెళ్లి ఆటులనే తిరిగి వచ్చితిని.

జార్జి జానెపుగారు 6 వ తేదీని చెప్పవలెనట్టి శ్రీయుత టండూరి ప్రకాశంగారి గృహమున వారి కతిధిగాను స్నాన వాళ్లు తెలిపి:— (కొత్తక్షేత్రము స్థిరపడునదే నా ఆభిప్రాయము. సమాధానము వదుగునను నమ్మకము నా కేమియును కలుగుట లేదు. రెండు పక్షములవారు నొందోయల నాత్మే పించు కొనుట లో తమకందరికిని శత్రువు లగువారినిమాత్రము మరకందురు గాక. అట్టి దుష్ప్రవృత్తికూడ కలుగునదేనా అనుసంకేతము కలుగుచున్నది. ఈ సంగతియు నే జరమా లాటుగాదు గూడ తెలిసితి. నేను తెలియగలిగింతవర కట్టిపక్షణములే కనబడుచున్నవి. అందుకు మాత్రమే భీతిలు నున్నాననిగాని మరెంతయును గాదు.

నేను అసహాయవాదిగా చెబునాటకు వెళ్లితిని అటులే వెనుకలకు వచ్చితిని. నేను చేయదలచినవిని నింకను నిర్ధారణ చేయలేదు (కొత్తక్షేత్రముండిన మననను కాంగ్రెసువర్తకులకు వరల బంపించు ఒకరము. అని కొంతకరకు దుర్బలములై నవి. కాంగ్రెసు యర కమ్యూనిస్టు గాన నడి అసహాయము కాగూడదు. 25 లక్షల రూపాయలకు 50 వేలకుండి నలక్షలకు అనుచు మనకేపుడు ముఖ్యకర్తయు. కలెటింగు అనుట పొరచాటు. మగ్గురు అని అనేకతెని నాఆభిప్రాయము శ్రద్ధగా పనిచేయు కాంగ్రెసుస్థావరము అనగా ప్రచారకులు మనకు లోపలేను. అ.దులకు సంసిద్ధులైన 50000 మందిశ్రీయును పునఃపునః భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి ఉత్తరవుడుగు దాటవలెనే పని చేసినవో అమ్మకరమగు మార్పు చేయున కలుగుట నిశ్చయము.

1921 లో దెబ్బవడలో నిర్ణయించబడిన విధానము కు ను దీనికిని భేదమంతగా లేకనుట నిజమేగాని అప్పుడు ఫలస్థి కలుగనన్న రుణమున చారిత్రా దురంతములు జరుగటచే నంతయును విఫలమైనది. 1921 అంత్యమునను 1922 లోను పనిచేసిన వల టేరులు కురుతులుగాను. అసహాయవత్తు వొకరి వారిసందరి కలెటింగుగా చేర్చిరి. అట్టి అసహాయ ప్రక్రములవలన కాంగ్రెసాభ్యుదయ కాటాలదని దేశమును గుర్తింపిరి. దౌర్జన్యము నకు గడంగమని ప్రమాణముచేసి, అక్షలకును చాటక దీక్షగా పని చేయుటకు కంకణము ట్రిక స్వ రాజ్యయోధులు మనకు కావలెను. 1921 దేశంబులోని దొరతనమువారు యావచ్చు త్రి వివరముగిం చిరి. 1922 జనవరికకును సలయక్త గావ్యములలో వలెటికుల కట్టుబాటు లోగలేదనిగాని మరెందు తెలవదు పూర్తిగా చెడి పోయినది. అప్పుడే చారిత్రా దురంతములు జరిగినవి. అంతకు పూర్వము అధికారము ప్రభుత్వమువారిదా లేక కాంగ్రెసువారిదా అని ప్రజలు ద్విష్టించు వెండవట్టు మేము పనిచేసిన జూటిది. దౌర్జన్యము కలుగుకుండ కాంగ్రెస్థలంపునము చేయుసాధన మెక్కడై అనునదియే ముఖ్యమగు ముఖ్యవిషయ మని జోనెపుగారు విరి. (హిందూ)

దేశీయ వార్తలు

కాంగ్రెసు క్రొత్త పక్షము

ఆనేగారు ఆమరావతిలోను, బేళబంధుదాసుగారు బొంబాయిలోను నువ్వనెంచుట

పంజాబు రాజకీయ టైటిలు

పంజాబులోగూడ రాజకీయ టైటిలనందరిని వనలివేముటకు దొరతనమువారు నిశ్చయించినను వదలి

సేటుచోటనీ, మాలానా అజదుగారు

సమాధానము కుదుర్చుటకుగాను భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులను వదలుట

భారత కాంగ్రెసు ప్రచారము

బొంబాయిలో దేశపాండిగారి ఉపన్యాసము

సమాధాన ప్రయత్నములు

రాష్ట్రసేవకవ్రతలో జమునాదాసు మహతాగా రసత్వములు ప్రకటించుట

శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారిగారు తెలిపిన విషయములు

తిలకు స్వ రాజ్య నిధి

బొంబాయి కాంగ్రెసు సంఘమువారు 150 వేల నపుడే చేర్చుట

ఎరవాడ చెరసాలలో నున్న బాంకరుగారు 15 వేల నిచ్చుట

క్రొత్తపక్షమువారి ప్రచారము

ఆనేగారి పర్యటనము

క్రొత్తపక్షమువారి విధానమును ప్రజలకు బోధించుటకు ఆనేగారు పోయి... (Main text of the article continues with details of the political movement and the speaker's address.)

గయా కాంగ్రెసు తీర్మానములు

50,000 మంది సభకు వచ్చుట

బొంబాయిలో బహిరంగ సభ

చాపటి యింక బయలుపడి ఎండ తీగముగా గాయముండగానే శ్రీమతి రవీంద్ర దేవిగారి ఆధ్యక్షత క్రింద బహిరంగ సభ జరిగింది... (Main text of the article continues with details of the public meeting and its proceedings.)

గంగాధర రావు దేశపాండిగారు

అసహాయవాదులలో లోకమాన్య జే. ఎల్. మొట్టమొట్టి వాడు. అజే అసహాయవాదులలో నగ్గరణ్యుడు, అతని జీవిత మామూలముగ నసహాయవాదమునే జ్ఞుడొందెను... (Main text of the article continues with a critique of non-cooperation.)

కాననభట్ల వెంకటకవి వారిని స్థానిక చేయగలుగుదుమని కొందరు నాయకులును జేరయ్యారు భ్రమజేయదున్నారు... (Main text of the article continues with further political commentary.)

శ్రీమె అవల విశిష్టత గారి వారియే పద్ధతినిగాడ నల వి పను. మేము నిజమును తప్పకంపముచియుటకు నిశ్చయముగా... (Main text of the article continues with a call to action.)

దేశబంధు దాసుగారు

బొంబాయిలో నువ్వనెంచుట

శ్రీమతి సరోజినీ దేవిగారి ఆధ్యక్షత క్రింద బహిరంగ సభలో దాసుగారు గంటవరపు ముచ్చటిచిరి. సభ్యులు నిశ్చలముగా నాలకించిరి... (Main text of the article continues with details of the meeting.)

“దేశద్రుమ్యురిని నాకు చేయబెట్టి, స్వాతంత్ర్యమునాకు నాకు తీగ్రతమును.” నేను జన్మభూమిగా దిమ్మరి నే. ఒక స్వేచ్ఛ నుండి మరెయి! స్వేచ్ఛకు వరగిడుమనే యొందెటిరి. (వార్తలు, నేను దిమ్మరి కయ్యెను నాయందున్న జ్ఞానశోభితిమాత్ర మెన్న మును వదిలిపోలేదు. వ్యక్తియందీయే సాంఘిక, జాతీయ, ఉత్తర తీరు, విశ్వమానవజ్ఞానము క్రమక్రమముగ కలుగును. ఇదియే నా నీర్ధాంతము. వ్యక్తిత్వ లే మొదట సంఘము నేర్పరచి సంఘము కొరకు స్వార్థమును కొద్ది కొద్దిగా వదిల నారంభించిరి. అంతటితో వ్యక్తిత్వము సంపూర్ణమై కలుగలేదు. కృత్రిమము యితర బాధ్యతలన్నవి. తనకాతి కొరకతను చాల త్యాగము చేయవలెను. జాతీయములట్లు చాల సర్వామును తిరిగియొందవలెను. అంతటితో గూడ కాలికిలు గలేను. కల్పమానవసంఘము మహా వికలము. దానియందు నాతి గూడ శోక యల్పవిభాగమే యును. విశ్వమానవసేవ కరమోత్తమును విశ్వవాక్కు మామ్రును వికలమనీ అతని కరము గగ్గోర్పడినను. మానవునియందున్న యాత్మ్యుని నరకాకాయణుని తాను నేమించుచున్నానను మహావానర మతని కలిగినది.

ఈ ఆశయమును నెరవేర్చుటకే పాశ్చాత్యులు గత 100 ఏ ద్దశలది ప్రయత్నించుచు తిరవట నానాదేశకముతి కేర్పరచిరి. అంతర్జాతీయ సోదరభావము, ప్రేమ, నేర, సర్వసమత్వ వను మహాన్నతాశయముల నెరవేర్చుట కిట్టిసంఘములన్ని యో నేర్పరుపబడెనగాని అన్నియును అంతరించిపోయెను. ఏల ననగా నవి సత్యమునై నాధారపడియుండలేదు. విరోధాభింద వాసులకు రాజ్యాంగ జేత్రము రానిదిగా తెచ్చివెట్టి అశాశ్వతమును నాశముచేసిరి. ఇట్టిరాజనీతిలో అంగ్ల జేత్రములందరిని గూడ మించిపోయిరి. గానియపుడు ప్రపంచవాసులందరికిని గూడని పాశ్చాత్యుల రాజనీతివై నిరసభావ మొదలుచుచున్నది. క్రమంచవాసుల స్వాతంత్ర్యము స్వార్థ త్యాగము నకు లొంగిపోవుట నిశ్చయము. ప్రాకృతిక జేత్రములవారి రాజకీయ ములందున్న భేదములయు నిదియే. పాశ్చాత్యులు సర్వస్వాతంత్ర్యమును బడలుగోరెదరు. అదియే వారి స్వేచ్ఛ. ప్రాకృతికము లంతరాత్మకు పరమాత్మకు పథే నులగుదురు. అదియే వాస్తవ్య. ఆ దువలననే పాశ్చాత్యులకు స్వాతంత్ర్యము సహంభావమును మొంతు. ప్రాకృతికమునకు స్వాతంత్ర్యమును, అదిని సంపాదన క్రియ ప్రబలము. మానవుడు తన స్వరూపమును సరిగా కను బరచలేకగాని వికల్పముగా కనుబరచుచున్నాడు. మానవుడు దైవమును నమ్ముచు జాతీయ సేవ సేవ పరమార్థముగాగాని తన విధిని నే నేర్పరచెను. జీవుడనాది-జీవుడనాది-జాతీయేత్ర ప్రకృతి యుజనానియే. వీనికి మూడింటికిని అంతయులే నేలేదు. నేర్పు మన ప్రయత్నము నిఫలమైన నేమిప్రయత్నము? మనకు విజయము నిశ్చయము. నమ్మకము మనకు పూర్తిగా కలుదు.

నేను నాస్వరూపమును సరిగా కనుబరచుకొనట చేతనే నాసోదాయగు రవీంద్ర దేవిగారి లోకేతేజవంతు బాలకపోతినీ, మనము స్వరాజ్యమును బడయుటకు కాననభట్ల లభ్యంతరమును కలిగించుచున్నదిగాన వానిః తొలగింప వలెను. మనము కాననభట్ల లకు వెళ్లకున్న వానిని తొలగింపజాలము. ఇప్పుడు గారి యిటు లతో కాలక్షేపము చేయుట కవకాశములేదు. పట్టుదలతో పని చేయుటయే కర్తవ్యము. మనవత్సభికోత్సాహముతో మిక్కిలి చురుకుగా మహాకార్యముల నిరంతరమును కొనసాగించు చుండ వలెను. అసహాయాద్యమనునగా నేమి అని నేను ప్రశ్నించను మనము కొరిన స్వరాజ్యమును బడయుటః రిడియోక సాధనవని నమ్మి నేను దానివలఁబించితిని దానుగారునుడిచిరి (ఫిబ్రవరి 8 వ తేది సభావర్తకములు)

సి. రాజగోపాలాచారి, టి. ప్రకాశంగారు

రామస్వామి నాయకరుగారు

ద్రవిడ రాష్ట్రమున సంచార క్రమము

శ్రీమంత్ సి. రాజగోపాలాచారి, శ్రీమంత్ డి. రామస్వామి నాయకరు, శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారు యొకింక వికరింపబడిరి సంచారము చేసెదరు.

Table with 2 columns: Date (తేది) and Location/Event (చోటు/సంఘటన). Rows include dates from Feb 8 to Feb 12 and locations like Kurnool, Eluru, etc.

మౌలానా అజదుగారి ప్రయత్నములు

విఫల మగుటకు కారణము

సి. రాజగోపాలాచారిగారు

మౌలానా అజదుగారి అజదుగారు (పాతపత్తులు కలిపి కొత్తపత్తులువారికి సమాధానమును కుదుర్చుటకు కొన్ని సూచనలను చేసిరి. సూచనలను గూర్చి బొంబాయిలో జరిగిన భారత కాంగ్రెసు సభలలో చర్చ జరిగినది. జానువరిలో జరిగిన అవసరసభను జరుపుట కంగీకరించినచో భవమును వలంటీరులను చేర్చునని ఆధ్యక్షతనకు కలగగలదని సంఘ సభ్యులు కొందరు చెప్పిరిగాని అజదుగారు చాలదూరము చెప్పగా వారిసూచనలకు కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ్యు లందరను సూడ నంగీకరించిరి. తరువాత నేడును అజదుగారును బొంబాయిలో దానుగారియొద్దకు వెళ్లినపుడు అజదుగారి సూచనలకు దానుగారు రంగీకరించలేదు (అజదుగారు మాత్రము నిన్నటి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ప్రకటించబడెను) తక్కిన భారతగూడ సంగీకరించునను తనకు లేదని దానుగారు తెలిపిరి అప్పుడే యాజమాన్యము అజదుగారు రంగీకరించ లేదని విషయమును పత్రికలలో ప్రకటించెదరు దానుగారి వారో చెప్పిరి. అప్పుడు బహువాదాను మొదటగాను సూడ ఆ గదిలో లేచిపోయినను ఆ యింటిలోనే యున్నాడు. మొదటగానే రాష్ట్ర సేవ కమిటీకు సంబంధము 4 వ తేదీని బొంబాయిలో గొప్పపరిచయం సభ జరిగినది. (తాళాకో, రాజేంద్రప్రసాద గారు మున్నగువారును నేనును ఆ సభలో హాజరైనవమని యుండెను. అప్పటికి నేను బొంబాయిచే వారమురోజులై యిరి. నేనాసభలో హాజరైనవని వివరము సమాధానమును గూర్చిన కొన్ని విషయము లొక మహారాష్ట్ర పత్రికలో (వికటింపబడెనని తెలిసి మెన్ను వారివారోకరించి. రాష్ట్ర సేవ కమిటీ కలలోనే ప్రకటించినారు సమాధానము గురువార పోవుటకు రాజగోపాలాచారిగారి ను 3 కు పట్టే కారణము నికూడ నాపత్రికలో వ్రాసినది మరయొక రిని. అనాడే మా ప్రయాణముగురిచే అపత్రికను ప్రేమనుకు తెప్పించవలెనని నామిత్రు నడిగిరి. అది కొంత ఆలస్యముగా వచ్చినది. మహారాష్ట్రభాష నాన రానుగాన నొకరిచే జరిగింది. దానియందు పెద్దపెద్ద అక్షరములతో శీర్షిక పెట్టి వ్రాసిరి. కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ లో అజదుగా ఆపరాదించిట్టియు తరువాత ఆసోసియేటు ప్రెసునాన పత్రికలకు పంపినట్టియు మరతులుగా మరెవో పరకులను ప్రకటించి రాజగోపాలాచారిగారి దురగ్రహము వలననే సమాధానము కుదురకుండపోయింది. తక్కినసభ్యు లంగ్రెసు సంగీకరించిరి. అకడోగ్రూడు మాత్రమే ప్రతిహతుడయ్యెను. అందువలననే మౌలానా అజదుగారు కాంగ్రెసు సభ్యత్వమును వదిలివేసెనని అపత్రికలో వ్రాయబడెను. అటుపిమ్మట దానికి వెంటనే ప్రత్యుత్తర మియ్యవలెనని నన్ను నామిత్రులతో రిపోనేను కొంచెములో చించుచుండగా హిందూపత్రి కావితోబుద్ధి బలపరచెట్టెను. అప్పుడు జరిగిన సంగతి నేనక రిపో చెప్పిరి. దానుకను ప్రకటనకు వ్రాయవలెనని చెప్పి నందున నేను మిన్నకుంటిను. దానుగారిపత్తులకు చేరిన మొదటగా రిటుల ఆసభ్యులను ప్రకటించిరి.

దానుగారు రంగీకరింపజోయినను తక్కినవా రంగీకరింతు రని అజదుగా రిండు నమ్ముచున్నాడు. అందువలననే దాని పర్యవసానము లేకువరకు తాను తమస్థానముగా నుండునని స్పష్టముగా వ్రాసియే అజదుగారు లేఖనుపంపిరి గాని వారురాగ్రహమువలన రాజీనామా నీయలేనని చెప్పితిమో స్వరాజ్యనితే ఖిలో సి. రాజగోపాలాచారిగారు తెలిపిరి.

బొంబాయిలో తలకున్న రాజ్యనిధి

50 వేలపుడే చేరుట

బొంబాయిలో స్థితి కాంగ్రెసుసంఘమునా రవ్వడే తలకున్నా జరిగి వికటింపబడుట (150 కలు) రూపాయలు చేర్చుట రూఢిగా తెలియజేయి. ఇచ్చటి కాంగ్రెసుసంఘము స్థితియు భవమును వలంటీరులను చేర్చుటకు చాలమరుగుగా పనిచేయుచున్నది.

బొంబాయిగారు మరల 15 వేలరూపాయలీచ్చుట

బొంబాయిలో చిరకాలమున్న కుంజులూలూ బొంబాయిగారు మరల తలకునికి 15 వేల రూపాయలీచ్చుట. అధ్యక్ష కాంగ్రెసు సంఘముల సభ్యులను నియతము గృహమున గోరి రిని బొంబాయిలో ప్రకటించెదను.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఖద్దరుపనికి భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు

20000 రూపాయల నిచ్చుట

ఖద్దరునముటకు 200 మంది, ఏకులను చేయుపద్ధతి నేర్పుటకు 4 మంది వలంటీరులు కావలెను. మనిషికి నెలకు 40 రూపాయలు జీతము కిట్టును

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

బెజవాడలో ఫిబ్రవరి 17 వ తేదీని జరుగుచు శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారి ప్రకటనము

ఆంధ్ర వలంటీరులు హిందీ నభ్యసించవలెను

ఆంధ్ర రాష్ట్రమును జేజీయనుహసభ జరుగుచు. గాన వలంటీరులగు ఆంధ్రులందరును ముఖ్యముగా హిందీ నభ్యసించవలెను

ఖద్దరుబట్టలను విరివిగా నేయించి విక్రయించు నియతము ఆంధ్ర రాష్ట్రమున పనిచేయుటకు బొంబాయిలో జరిగిన సభలో భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు యిరువదివేల రూపాయలను దయచేసిరి. ఆయామండలములలో ఖద్దరునమ్మటకు 200 మంది వలంటీరులును ఏకులను చేయు పద్ధతిని నేర్పుటకు 40 మంది వలంటీరులును కావలెను. వారికియ్య జను జీతములు మున్నగువివరములను నేను జమునా లాలు బజాజుగారు త్వరలోనే ప్రకటించెదరు. ఒక వలంటీరు అయ్యగలిగిన ఖద్దరుబట్టలనుబట్టివాని ఆదాయము హెచ్చుచుండును. సాధారణముగా సరిగా శ్రద్ధగా పనిచేసినచో ఒక వలంటీరుకు నెలకు 40 రూపాయలకు తక్కువ లేని ఆదాయము రాగలదు. గయా కాంగ్రెసుతీర్మానము ప్రకారము వలంటీరులుగా చేరగోరువారు యితరపనులకు నియమించబడువరకును యీ ఖద్దరుపనిలో పూర్తిగా పనిచేయ నవకాళము కలదు. దరఖాస్తులను ఏ లూరు లో కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందు శ్రీయుత దండు నారాయణరాజుగారికి పంపదగును.

మండలసంఘములకు హెచ్చరిక

గయా కాంగ్రెసు మహాసభ జరిగిన పిమ్మట నపుడే 5 వారములు వృధగా గడచిపోయినవి. మండల కాంగ్రెసుసంఘములవా రికనైన నాలస్యముచేయకుండ సంచారము చేసి భవమును వలంటీరులను చేర్చువలెను ఏయే గ్రామములలో కాంగ్రెసుసంఘములు లేవో, ఉన్నవి సరిగా పనిచేయుట లేవో ఆ గ్రామముల వట్టికలను తయారుచేసి మరల నా గ్రామములలో గ్రామసంఘముల నేర్పరుపవలెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

ఈ వారమున నేను శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారిగారితో సూడ ద్రావిడ రాష్ట్రమున సంచారము చేయవలసి వచ్చినది. ఈ నెల 17 వ తేదీని బెజవాడలో ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరుగును. అటుపిమ్మట నేను మార్చి నెల 15 వ తేదీవరకును ఆంధ్ర రాష్ట్రమున సంచారము చేసెదను. సంచారక్రమము వివరముగా 17 వ తేదీని ప్రకటింపబడును. కార్యసంఘసభలో కార్యదర్శి ఎన్నికవిషయము చర్చించబడును. అది ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షు డగు ప్రకాశంగారు ప్రకటించిరి.

డాక్టరు వరదరాజులుగారు

18 వ తేదీని ఆంబూరు వెళ్లెదరు

గాంధీ శివోదయము యీ నెల 18 వ తేదీని ఆంబూరు వెళ్లెదరు డాక్టరు వరదరాజులుగారు గాంధీ శివోదయ ఆంబూరు కాంగ్రెసుభివాసకు సంఘములవారు వాయుమండలి స్వగత మొగుంట కేర్పాటు చేయుచున్నాడు.

ఆంధ్రులకు హితోపదేశము

శ్రీయుత డి. వి. కళలేల్మగారు

నాజీవను శ్రుతికాసంపాదకడకు శ్రీయుత డి. వి. కళలేల్మగారు హిందీ ప్రచారకమిటి కీలేల్మగారి. ఆంధ్ర రాష్ట్రమునందు 1928 డిశంబరులో జేజీయనుహసభ జరుపుటకు ఆంధ్రులు పూనుకొనుటచే వారిపై నెవును గొప్పభారము పడియున్నది. భారతఖండమునందలి యితర రాష్ట్రములవారి కంటటిని చాన్ద్రు లాతిప్య మొసంగవలసి యున్నది. శతధిసేను చక్కగా నెరవేర్చులెని ఆంధ్రులు నిజముగా కొరుచున్నచో కంటటి లందూ ను హిందీభాషను శ్రద్ధగా నభ్యసించుట కిష్టపడెదము ఆంధ్రులు పూనుకొనవలెను. ఆంధ్రులలో హెచ్చువారి హిందీభాష నభ్యసించుచో వాతీయాభివృద్ధికి చాలనిరోధము కలిగించువారురుదురు.

ముఖ్యముగా వలంటీరు లకవరకు హిందీభ్యసించవలెను. ఆంధ్ర రాష్ట్రములందునుగూడ వలంటీరు లందరను ముఖ్యముగా ఖద్దరుబట్టలనే కట్టవలెను. హిందీభాషలో నే మాట్లాడుచుండవలెను. కంటటియు ఆంగ్లభాషలో మాట్లాడుట విక్రీలీ ఆరమానకరము. హిందీభాష కలగరావచ్చును. శ్రద్ధచోరమునకు వారినికలగవలెన వారు హిందీలో మాట్లాడుటకు సురభ్యుగా నుండెన్న చాలఅవసరము." అనికళేల్మగారు వ్రాసిరి.

ఉద్వేగము

నర శంకరనాయరుగార్ల డావాలు

పంజాబుకాసంసభలో ప్రశ్నలు

- (1) ఆ గ్ల జేజీయను సభ కార్యముగాను 55 శంకరనాయరుగార్లపై తెచ్చిన మహాపత్తి వావాని ఏదైన కొంత రికార్డు నష్టము చేయవలెనని యిండియా దొంగిలించువారు పంజాబు దొంగిలించువారికి వ్రాసిరా?
 - (2) అందులకు పంజాబుదొంగిలించువారిక యిందొంగిలించుటగా నియమించిరా?
 - (3) ఈ సభాయనను దొంగిలించువారు 55 శంకరనాయరుగారికి చేయుచున్నారా? సరే ఉద్వేగముల కలికి చేయుచున్నారా? అందుకేమైన భవప్రయచరుగా?
 - (4) మొత్తమెంత భవప్రయచరులు అది ఏలె గ్లకు ఖచ్చి వ్రాసెనె?
- ఈ ప్రశ్నలను గణపతిరావుగారు పంజాబుకాసంసభలో విచారించి ఉద్వేగముకు తెలిపిరి.

నాయకుల సంచారము

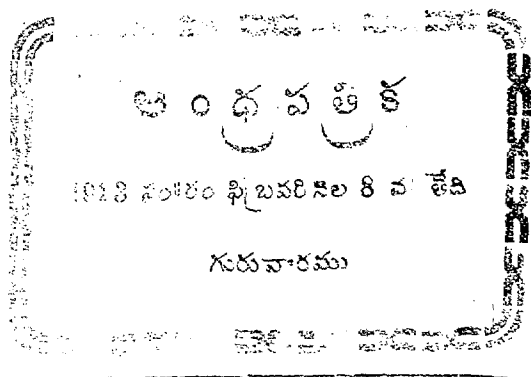
నేను జమునా లాలుబజాజు, వల్లభ యి మహారాష్ట్ర వారివాయి రాష్ట్రమున వికటింపను సంచారము చేయుటకు విషయము తెలిసి.

పంజాబు రాజకీయపై డిల

విజ్ఞాపనలు చేయుట

దొరతనమువారు నిశ్చయించిననువదింతి

సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వము వారు చేయుటగా నున్న పంజాబులోని రాజకీయపై డిల వికటింపవలెనని పంజాబుదొంగిలించువారు నిశ్చయించిరి లాహోరులో కడం కలిగియున్న దని లాహోరు నేడునపుడ ప్రకటించెను.

క దు పు ము ం ట

సంయుక్త రాష్ట్రములో రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదలజేసినందులకు, మార్క్సింగుపోస్తు పత్రికకు కట్టరాని ఆగ్రహము కలిగినది. ఇతటి యన్యాయము జరుగునని, ఈ పత్రిక యూహించి యుండలేదు. దండనకులను విధించునంతవరకు, మార్క్సింగుపోస్తు ఇంకను ప్రోద్బలము కలుగజేయుచుండును. సామ్యముగ నేమాత్రము క్రవర్తింపజూచినను, ఈ పత్రిక చిందలుద్రొక్కును. ఇట్టి పత్రికలకు లా, ఆర్థరులపైగల మక్కువ, మిక్కుటము. రాష్ట్రపరిపాలకులు నిర్బంధములను విధించుచున్నపుడు, పైయధికారులు జోక్యము కలుగజేసికొనక, లక్కడ పాలించెడివారిపై నశ్చమ్యముంచవలయునని, ఈ పత్రిక సామాన్యముగ బోధించుచుండును. రాష్ట్రపాలకులు కొంచెము దూరదృష్టితో మెలగగానే, పైయధికారులు జోక్యము కలుగజేసికొనవలయునని, మార్క్సింగుపోస్తు హెచ్చరించుచున్నది. స్థానికాధికారుల విచక్షణను నమ్మవలయునను సిద్ధాంతము గాలి కెగిరిపోయినది. గాంధీకుమారుని విడుదలజేయుటచే, గాంధీమహాత్మునిగూడ విడుదలజేయవలయునను ఆందోళనముజుచ్చునని ఈపత్రిక భయపడుచున్నది. గాంధీబతుకు నచ్చుచో, నీమి పుట్టుచోయని, మార్క్సింగుపోస్తు విచారించుట మితగాదు. గవర్నరుగ సర్ విలియం మారెనుగారు ఇట్టిపనికి బూనకముందు, రాజ్యపరిపాలనలో నాలోచించెనా? రాజ్యపరిపాలనలో ఇంకాయామంత్రితో యోచించెనా? లేనిచో, ఇట్టిపద్ధతిని వెంటనే మార్చివేయవలయుననియు, అటులజేయనియెడల ఇండియా మరెయొక ఐర్లెండుననియు ఈ పత్రిక స్పష్టపరుచుచున్నది. స్వపరిపాలనా భావమును దేశమున వ్యాపింపకుండ పూర్వ నిరంకుశత్వము రాజ్యము చేయవలయుననియే, మార్క్సింగుపోస్తు సంకల్పము. సర్ విలియం మారెనుగారికి పరిపాలించుట చేతగాదని, ఈపత్రిక తేల్చినది. కొన్నిసార్లు, మార్క్సింగుపోస్తు పత్రిక యొద్ద మారెనుగారు పరిపాలనమునందు మొదటి పాతములను నేర్చుకొనిన బాగుండును. ఓస్వయరు గారు ఇంకను చక్కటి కొంతోపదేశము జేయుగలుగుదురు. రీడింగుక్రభువునకు పైతము మనోనిశ్చయము కలదు. ఇట్టి యుక్తదాయకముగ కద్దతి కొనవచ్చును. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము తీవ్రముగ మార్పులను తీర్చి గావించవలయునని, మార్క్సింగుపోస్తు పత్రిక హితమునున్నది. కొయి రేషను ప్రభుత్వము గావించిన పొరబాటులకే కన్న రైట్ల ప్రభుత్వముగూడ లోనయినందులకు ఈ పత్రిక చింతించుచున్నది. ఇంక ఫోరనేరమును మారెనుగారు జేసినందులకు, పీలుక్రభువుగా రూరకుండురా? మార్క్సింగు పోస్తు పత్రిక విమర్శము జూచిన పీమ్మయ్యయ్యన, యూరకుండ గలరా? రా, ఆర్థరుల యధికారిని యగు రీడింగుక్రభువుగా రేం చెప్పెదో? వారు పభుత్వమువారు గూడ మార్క్సింగు పోస్తు పత్రిక రాజకీయము ధర్మములను వదలివై చెడరను పదంతి వ్యాపించియున్నటుల,

నేమనుపత్రిక దెలుపుచున్నది. ఈ వదంతి నిజమగుచో, మార్క్సింగుపోస్తు కడుపుమంటకు వితి మేరలుండవు. నిజమేమనిన, రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదలవలన, సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు గాని, పంజాబు ప్రభుత్వమునకుగాని, ప్రతిష్ఠ యొకను హెచ్చుచుగాని తగ్గిపోవదు. ప్రభుత్వములు దండనపద్ధతుల బదులు సామ్యమార్గము నవలంబించుచో, ప్రస్తుత వ్యవహారము సామ్యముగ పరిష్కారమగును. ప్రజాశయన్యాయమును గుర్తెఱుగుటకు వీలగును. కాని ఇట్టిపద్ధతి కొనసాగుటకు, మార్క్సింగుపోస్తు మొదలగు విలంబవాదు లంగీకరింతురా? పీలుక్రభువు ఇందుకు తోడ్పడునా? భావి పరిణామమే జవాబియగలదు. సహాయనిరాకరణ పక్షమువారు మాత్రము నిర్బంధమువలన గాని, లాలనలవలన గాని తమ నిశ్చయమును కోల్పోవరు. తమ విధ్యుక్త ధర్మమును విడనాడరు. చార్జస్యరహితమార్గమును దాటిబోవరు. నిర్బంధములు తటస్థించినందుల కెటులకుందరో, వీరు నిర్బంధములు తొలగిపోయినను గంతులువేయరు. అప్పుడును ఇప్పుడునుగూడ ఏకదీక్షతో నుండురు. ఈ సంగతిని మార్క్సింగుపోస్తు గ్రహింపక, దండనపద్ధతిని విడనాడవలదని బోధించుచున్నది. నిర్బంధములు తటస్థించిన, తటస్థింపకబోసి, ప్రజలు తమ ధర్మమును అచంచలభక్తి విశ్వాసముతో నిర్వహించుచో, స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగుట నిశ్చయము. మార్క్సింగుపోస్తు పత్రిక బెదిరింపులు గాని, మరికొందరి బుజ్జగింపులు గాని, ఈ ఫలితమును మార్చజాలవు.

బొంబాయి కార్యదీక్ష

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వారు, కేవలము వాగ్వివాదములతో ప్రొద్దుపుచ్చుటకు సమర్థించుట లేదు. అతి త్వరితముగ వీరు గయా కాంగ్రెసు నిర్ణయములను సఫలపరుపబూనిరి. ఈసంఘమువారి రిడివలకే ఒకటిన్నరలక్ష రూపాయిలను తిలకు స్వరాజ్యనిధికిగాను ప్రోగుచేసినటుల హిందూపత్రికకు జేరిన తంతివార్తవలన దెలియుచున్నది. స్థానిక కాంగ్రెసుసంఘములుగూడ, గడువులోపుగ గయాకాంగ్రెసు కార్యక్రమము నెఱవేరుటకై పాటుబడుట శుభసూచకము. యర్రవాడ జయిలులో గాంధీమహాత్మునితోబాటు తపమొనర్చుచున్న శంకరలాల్ బాంకరుగారు తిలకు స్వరాజ్యనిధికి పదునైదువేల రూపాయలనిచ్చి, చిరతరమగు కీర్తిని గడించెను. కారాగృహమున నున్నను, దేశభక్తులకు కార్యపరత్వమునందు ఇసుమంతయు చలనముండదుగదా! జమనీలాల్ బజాజ్, వల్లభాయి పటేలుగార్లు బొంబాయిలో డిరిగి, వర్కింగు కమిటీ తీర్మానముల ననుసరించి చంజాలను ప్రోగుచేయుచున్నారు. బొంబాయి రాష్ట్రీయ జాపుచున్న సంతతి కార్యదీక్ష, మిగిలినరాష్ట్రీయములకు మార్గదర్శకముగ నుండగలదు. ఈ తరుణమున ఆంధ్ర రాష్ట్రీయముగూడ, తగినచలనము జూపునని భావించెదము. అన్ని రాష్ట్రీయములును తమతమ విధిని నెఱవేర్చుచున్నచో, గయా కాంగ్రెసు తీర్మానముల గూర్చి కొందరికుగల సందియములు దొలగిపోగలవు. ప్రజలవిశ్వాసమిందుమూలమున బలపడును. దాను పక్షమువారు గూడ నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణమునందు, కాంగ్రెసు పక్షము వారికి తోడ్పడుట ధర్మముగ నుండును. వారులు జేయ నొల్లకపోయినను, కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమ దృఢ ప్రతానస్థానము వలన, మార్మి విముక్తికి తోడ్పడగలరు ఇప్పుడు గావలసినవి కేవలము సంఖ్యలగావు. సంఖ్యలకన్నను ముఖ్యమయినది, ప్రతా

నస్థానము. నిరాకరణ ప్రతాన స్థానమెంతోదృఢ గజడిగన, అంతర్వరలో స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగు ననుటకు సందియము లేదు. కాంగ్రెసు నెవ రెంత తృణీకరించినను, దాని స్పీర్ధిక కళంకము గలుగజాలదు. ప్రజలహృదయములలో నీ ప్రతిష్ఠాపనపై గాఢమగు విశ్వాసము ప్రబలియున్నది. ఇచ్చి యొక్కటియే, నిజమగు ప్రజాప్రతిష్ఠాపన యనుటకు సందియము లేదు. కాంగ్రెసు నిర్ణయముల ప్రామాణిక స్వభావముదొలగిపో జాలదు. నూన పక్షమువారు, భిన్న మార్గమును ద్రోక్షనను, కాంగ్రెసును కాంగ్రెసు నిర్ణయములను కాంగ్రెసు పక్షమును తూలనాడుట భావ్యముగనుండదు. గాంధీమహాత్మునిచే ప్రారంభింపబడిన మహాద్యమము అంతరింప జాలదు. ఒకసారి త్వరితముగ ముందుకు బోయినను, ఒకసారి ముదగమనము జూపినను, ఈ మహాద్యమము విజయముగాంచక తప్పదు. నమ్మకము దగ్గినవారు, ఉత్సాహపరుల కభ్యంతరముల గలిగింపకుండుట, భావ్యముగ నుండును. ఉభయపక్షముల వారును, కార్యదీక్షలో పోటీపడుట లాభకరము. కాని పరస్పర నిరసనము వలన ఇసుమంతయు ప్రయోజనముండదు. బొంబాయి, గజరాతులవలె అన్ని రాష్ట్రీయములును, కాంగ్రెసు సానుకూలమునకు పాటుబడి, కాంగ్రెసు మహాసభ పైనను, గాంధీమహాత్ముని పైనను తమకుగల నిజ భక్తిని కార్యరూపము దాల్పజేయుట యత్యావశ్యకము.

సర్ కే. శ్రీనివాసయ్యంగారి రాజీనామా

సర్ కే. శ్రీనివాసయ్యంగారు రాజీనామా నిచ్చెదరని, నిన్నటిదినము ప్రచురింపబడిన వదంతి, నిజమయినది. వీరిస్థానమును సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు గారా క్రమించెదరు. ఇర్రి గేషనుబిల్లు విషయమై ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును ఎట్టి భేదాభిప్రాయములున్నను, శ్రీనివాసయ్యంగారు రాజీనామానిచ్చి తమ గౌరవమును నిలుపుకొనిరని చెప్పక తీరదు. ఇట్టిబిల్లు అవసరమని శ్రీనివాస అయ్యంగారు భావించినపుడు, తమమూల చెల్లనిచో, ఉద్యోగపదవి నంటబెట్టుకొనియుండుటకన్న రాజీనామా నిచ్చుటయే కర్తవ్యము. సంస్కరణ చట్టము ప్రకారము, వీరు రాజీనామానియ సక్రర లేకబోయినను, రాజీనామా నిచ్చుట వివేకమని సామాన్యముగ స్ఫురించుచు. కార్యనిర్వాహకసభ్యులు సమయ మేతెంచుతరి తమ వ్యక్తిత్వమును నిలుపుకొనుచు, స్వతంత్రముగ మెలగ గలుగుచో, నిరంకుశ ప్రభుత్వము పైతము కొంచెము జాగరూకతతో క్రవర్తించును. ఉద్యోగమే పరమావధి యను నమ్మకము తొలగిపోవును ఇంత వరకు సర్ యస్. శంకరనాయరుగారును, సర్ శ్రీనివాసయ్యంగారును, గౌరవప్రదమగు మార్గమును ద్రొక్కిరి. శ్రీనివాసయ్యంగారికి విద్యా విషయములగూర్చి విశాలభావములుగలవని, వారు కాన్వేకేషనులో నిర్విఘ్న యువన్యాసమేమి, ఇటీవల మధురలో నొసగిన యువన్యాసమేమి తేటపరుపగలరు. జాతీయవిద్యపై పీరి యభిమానము మెండు. ఇట్టి విశాలద్వేషములు గలవారు ప్రభుత్వమునకు వెలుపల నుండి, ప్రజల పక్షము వహించి పాటు బడుటకు వెక్కు అవకాశములు గలవు. ఈ యవకాశములను అయ్యంగారు రెంతవర కుపయోగించెదో చూడవలయును. మద్రాసుమొయిలుపత్రిక వృత్తాంతము ప్రకారము మంత్రిపక్షమువారు, నిరాకరింపబడిన ఇర్రిగేషను చట్టమును మరల విచారించుటకు నిరాకరించిరట. ఇందువలన శ్రీనివాసయ్యంగారు రాజీనామా నీయవలసినచ్చెను. ఫిల్లింగుడను ప్రభువు మంత్రిపక్షమువారికి లొంగిపోయినందులకు,

మొయలుపత్రక విచారించుచున్నది. ఇందువలన, వారు సరియగు మార్గమును ప్రోత్సహించుటకై బోయి రని, చెప్పుచున్నది. జాయింటు కుటుంబములో అననుకూలరగు సభ్యుడు దొలగిపోవుటచే, ఇక ముందు కుటుంబకలహము లుండునని నని యూహించవచ్చును. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు జాయింటు కుటుంబపు సాంఘికదాయములను ఎంత వరకు కొనసాగించెదరో చూడవలయును.

లాంకు మైదువిలాసము : కద్దరునిర్మాణ వశ్యకత మాంధ్రెస్టరు వర్తక సంఘసభ కథ్యక్షత పహించినలేను అనునతడు, ముచ్చటించుచుహిందూ దేశ వ్యాపారముపై లాంకుమైదు భావి భాగ్య మాధారపడి యున్నదని చెలిచెను. హిందూదేశ మతో జరిపెదవాణిజ్యములో తామిదివరకు సంవత్సరమునకు రెండువందల కోట్ల గజముల గుడ్డల అమ్మకమునకోల్పోతిమనియు, ఇంకలోబదికోట్ల గజముల గుడ్డల అమ్మకమును శాశ్వతముగకోల్పోతిమనియు, ఏరు సూచించిరి. ఇందుకు, ఏబదికోట్ల గజముల గుడ్డను హిందూదేశమే తయారుజేయుట ముఖ్యకారణము. విగిలిన నూటఏబదికోట్ల గజముల పత్రము సయినను హిందూదేశము కొనుటకుల జూడవలయునని మీరు గోరిరి. హిందూదేశము నెరుటనున్న అపాయము నిందుమూలమున గుర్తించవలయును. హిందూదేశము మరల లాంకుమైదుబట్టలను కొనుటకు, ప్రబల ప్రయత్నములు గావించబడు ననుటకు సందియము లేదు. ఇందుల కనేకమార్గము లవలంబించబడుననుట నిశ్చయము. హిందూదేశముమాత్రము మరల విదేశ వస్త్రధారణ మునకు లోబడకుండునటుల పాటబడుట ఎల్లరధిర్యము. ఇందుకు కాంగ్రెసుపక్షమువారును, దానుకతమువారును, మితవాదీలును, జస్టిసు పక్షమువారును, మీరు వారనల భారతీయు లెల్లరును సడుముబిగించి, కద్దరునిర్మాణము పూర్తియగు నటుల జూడవలయును. రెండువందలకోట్ల గజముల గుడ్డయేగాక, విదేశవస్త్రముకొట్టియొనను ఈ దేశమున జేరకుండ జూడవలయును. కద్దరు నిర్మాణమువలననే, దేశపు ఆర్థికదాస్యము తొలగి పోవును. కద్దరువలన స్వతంత్రతక్తి యలవడును. ప్రజలలో నైకమత్యము బలపడును. అన్యైశ్వర దొలగును. స్వరాజ్యము ప్రత్యక్షమగును. కద్దరు నిచ్చిన స్వరాజ్యము నిచ్చెదనని మహాత్ముడు జేసిన వాగ్దానము నిర్ధారముగాదు. కద్దరుప్రతిమును కరి సమాప్తిజేయడని, మహాత్ముడు బోధించి కారాగ్రహమునకు జనెను. మహాత్ముని యవదేశమును ఎంతవరకు నిర్వహించిన, అంతవరకు స్వరాజ్య లక్ష్మి హిందూదేశమున తాండవమాడు ననుటకు సందయము లేదు.

స్ట్రట్సుసేనాని : ప్రాచీనధతులు స్ట్రట్సుసేనాని యొనను ప్రాచీనధతులను సమర్థింప జాలడయ్యెను. నష్టపరిహార సంఘము వారు నిర్ణయించిన ద్రవ్యమును, జర్మనీ చెల్లించుట దుస్సాధ్యమని, స్ట్రట్సుసేనానిగారు సూచించిరి. ఇట్టి యసంభవపు మొత్తమును చెల్లించవలయునని కోరుట, జర్మనీని ఆణగ్రహింపటకే కారణమగును. రిపరేషను కమిషనునుండి బ్రటిష్వారుగూడ తొలగిపోవుటచే, దీనియుపయోగ ముఫలేదొలగిపోయెనని స్ట్రట్సుగారి యుద్దేశము. ప్రస్తుతస్థితి నివారణగానిచో యుద్ధమువలన కన్న సంధివలనయూరపునకెక్కుడు దురవస్థగలదని, స్ట్రట్సుగారు సూచించిరి ప్రాచీనవారి పద్ధతులను, నాగరిక ప్రపంచ మెటుల వలగించుచున్నదో, స్ట్రట్సుసేనాని ప్రతిపాదనము బట్టి కనుగొనవచ్చును. జర్మను ఛాన్సలరుగూ

నోగారి హెచ్చరికవలన, జర్మనుల నిరోధ మింకను అతిశయించునని గనుపించును. ప్రాచీనవారు జర్మనీలో మరకొంతభాగము నాక్రమించుటవలన, జర్మనీని సమాధానపరుచుట కనకాశ ముఫలేదొలగి పోవుచున్నది. ప్రాచీన దార్జన్యమును, జర్మనుల నిరోధమును రానురాను అధికమగుచున్నది ఈ సందర్భమున, ప్రాచీన అజయము గాంచునని, మరల త్వరలో కోల్పోనుట కష్టమగును. ఇంతటనయినను ప్రాచీన తన మూర్ఖపుపట్టువలన విడుదుట శ్రేయస్కరము.

క్రీడి ఎవరిది ?
ఇంచితేపుకమిటీవారు, రాష్ట్రములభారమును కొంతవడి తగ్గించిరనియు, అందువలన మదరాసు నకు ఒక కోటి రూపాయల లాభము రావచ్చుననియు, తెలిపియుంటిమి. ఈ ఫలితమున కెవరి నభినందించవలయును? పాత్రోమంత్రిగారు, మదరాసు మొయలు నభినందించిరి. మొయలు మంత్రుల నభినందించెను. కాని ఈ పత్రిక స్వాతిశయము చూడక పోలేదు. హెయిలీగారిని అధిక సభ్యుకదవినుండి లాగివైచుటకును, ఇండియాద్రభ్యుత్థమువారికి నమృతము గలిగించుటకును, బొంబాయి బెంగాలు ప్రయత్నములను నివారించుటకును తానే కారణమని, ఈ పత్రిక గర్వపడుచున్నది. అంతయగాని ఇంచితేపు కమిటీవారి నభినందింప నవసరము లేదా? సర్ చార్లెసుటాడుహంటరు సూచించినటుల, డబ్బుచేతిలోనికి వచ్చువరకు సంకెసింప జనదు. ఇట్టి తగ్గుదల జరిగినను, బడ్జెటునకు విశేష ప్రయోజన ముండజాలదు. మద్రాసు భార మింకను విశేషముగలదు. మద్రాసు డబ్బును దిగ్గమింగెడిఖర్చులుచాల గలవు.

రాయల్ కమిషను
సర్విసుయద్యోగుల వేతనము మొదలగు విషయములకూర్చి విచారించుటకు, పీలుప్రభువుగారు రాయల్ కమిషను వేర్పరచియుండిరి. ఇట్టి కమిషనును ఈసమయమున వేర్పరుచుట భావ్యముగాదని, భారతీయులేగాక అంగ్లోహైందవులుగూడ ఆభిప్రాయపడియుండిరి. ఐలింగుటనుప్రభువుగా రివిషయమై చర్చించుచు, రాయల్ కమిషను నియమించుట నష్టదాయకమని సూచించిరి. రాయల్ కమిషనుల కగు ఖర్చు విస్తారము. రాయల్ కమిషనుతో బనిలేకనే, సర్విసుపరిశీతులను గ్రహింపవచ్చును. హిందూదేశము ద్రవ్యములేక కన్నుల భారముతో క్రుంగుచుండ, పీలుప్రభువుగారు సర్విసుయద్యోగులకు వేతనములను వెంచుమార్గము లెటులని యోచించుచున్నారు. అధికారవర్గమునకు దేశస్థితి ఎంతవరకు గ్రాహ్యమగుచున్నదో, ఇందువలన విదితమగును.

తుర్కీ సంధిపరతులు
అస్సాసియేటెడు ప్రెస్సువారు పంపిన తుర్కీ సంధిపరతుల గాంచిన, అవి మిగుల కఠినములని దోచును. జలసంఘలవిషయమున, తుర్కీ పీన సానము నాక్రమించును. తుర్కీయునికి యూరపియును రాజ్యములదయకు పాత్రము గావలసియుండును. నేరవిచారణలలో, విదేశీయులకిచ్చిన సాక్షిత్వములు, తుర్కీ రాజ్యాధికారమునకు భంగకరముగ కలిగిమించును. వాణిజ్యవిషయములలో మిత్రమండలిదేశములకు పెక్కు సాక్షిత్వము లొసగబడినవి. ఇదిగాక, తుర్కీనుండి మిత్రమండలి నష్టపరిహారముక్రింద విశేషధనము లాగును. తుర్కీ గ్రీసుపై జయముగాంచినను, గ్రీసునుండి తుర్కీ ఒక్కపైసా నయినను నష్టముక్రింద రాబట్ట విలులేదు. ఈ షరతులు తుర్కీకి చాల అనుకూలమని కర్జనుప్రభువు

వలుకుట, వారి స్వభావమునకు అనుగుణము నున్నది.

మంత్రులు : అద్రెసులు
మంత్రులకు అద్రెసుల నిచ్చుటకు, లోకలు బోధులును, మ్యానిసికలు సంఘములును తమ ధనమును వెచ్చింపగూడదని, ఈ వారపు ఫోర్టుసెంటు జార్జి గెజెట్టులో ప్రకటింపబడినది. ఈయంత్రపు మిగుల లాభకరమునటుకు సందియములేదు. ప్రజల ద్రవ్యమును వినోదముల కొరకు వెచ్చించుట పాడిగాదు. మంత్రులకు అద్రెసుల నర్పించదలచిన యెడల, స్థానికసంఘముల సభ్యులు స్వంతద్రవ్యమును వెచ్చింపగలరు.

సంగ్రహవార్తావళి

పశ్చిమోత్తరపరగ జాలయందు అచ్చటచ్చటవర్షముఅధికముగ గురెను.

కే. విలియము మారినుగారికి మనిసిపలు బోర్డువారు అభినందన పత్ర మొసగిరి.

హె.ఎం. సి. బాస్టీగారు రంగూను హైకోర్టు జడ్జి పదవి యందు నియమింపబడెను.

రాజ్యశాంతికి దండము ధిల్లీయందు స్వదేశ సంస్థానాధీశులకు విచోసగిరి.

హ్యటన్ మొనర్పు సర్దేశములో చాలమంది ఆమెరికనులు ఘమాను 500 మంది కలకత్తాకు జేరి. వీరిచ్చట శార్లా దినములుండురు తరువాతి కొందరు కాశీ మరకొందరు దార్జిలింగునకు జనెదరు.

రాజ్యశాంతికి గారు రికలేదీ యదయమున ధిల్లీయందు మెట్రాపురికనుండు మ్రోసెసుచాంబరును బహిరంగ పరచి, ఈచాంబరువారు, అధిక సంఘనవేదికను చర్చించుటకు ఎనిమిది మందిసభ్యుల నొక సంఘముగ నియమించిరి దెర్రయందున్నది.

లక్నో కాసనసభయందు కంయుక్ట్ రాష్ట్రములలో గాంధీ హేజన్రేటల సంఖ్య పెక్కుకజేయనలెనని తీర్మానము పరిమితిపడగా ప్రభుత్వము వారంగీకరించిరి. కాని అధికార సభ్యులు ఎడిరించిరి. కోరములేక పోవుటచే సభ ఆగిపోయెను.

రంగూను బుట్టల జేనాలశుభుగు, ప్యూబగనువెగోదాకు కమిషనునగుల కాంటను మెంటును తొలగించుటకు గాను బర్మా ప్రభుత్వమువారు భారత ప్రభుత్వమువారితో నేర్పాటు జేసుకొనిరని బర్మా కాసనసభలో ప్రథమ సభ్యుడు ప్రకటించెను.

మైసూరు యువరాజుగారు ఈదినము బెంగళూరు జేరెదరు. మార్చిమాసమున విశ్వవిద్యాలయందు పర్యటన మొనర్చుటకు జనెదరు. ఇదివరకు దివానుగనున్న రాజసేనాధిపతి శర్మారుగారి ఎం. కాంతరాజుగారు తెలిసీవి ఇ.సి.యస్. విగానుగూడ కడే సభయమున యూపుండు పర్యటన మొనర్చుటకు జనెదరు.

డాక్టరు వరదరాజులుగారి మోటారు బండి

సేలము తాసిల్దారు నోటీసు
“డాక్టరు పి. వరదరాజులు నాయుడుగారు-సాక్షీన సేలము, తాతాకా సేలము-రివిన్యూసమ్మ చెల్లింపనందున వారి మోటారు కారు నపు చేయడ మైనది. వారియ్యరల నిన పన్ను మొత్తమును కడ్డి ఖర్చులను వారు చెల్లించనిచో అబండి జేలములో విక్రయింపబడును. జేలములో గాబండిని కొన్నివారు పిచ్చుట పొనుమొర్చిమును చెల్లించనిచో మరల నాబండి జేలము పొడబడును. రెండేసారి తిమ్మన మొత్తము వచ్చినచో మొదటిసారి జేలము పొసినవానిమొద్దనుండి కొరదలాసామ్మ కనుబా చేయుచును.
ఈబండిని ఫిలేబరికెల 24 వ తేదీ కనిపాకమువారు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు సేలములో పెట్టబడునయినాకడ్డ సేలము తాసిల్దారు సేలము జేయించి” అను నోటీసు ఈ సేలములో వుద్యోగులకు వర్తకులకు యాదులకు పంపబడెను. నాయుడుగారియు-తొగోదాకు-హైకోర్టు-సాక్షీన-సభించిరి.

తెలుగు జరిగినట్లు బాబులతో ఆయన తిరిగివచ్చుకరమ
యేర్పడు ప్రాంతపునుకుటకు నూతనియా సిద్ధబడిన ప్రభుత్వము
నిజలేదని ఇన్స్టిట్యూషన్ లెలియనీసి.

జాతిభేదములవిల్లు

భారత శాసనసభా ప్రముఖుల యభిప్రాయము

సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారి శేషగిరి అయ్యరు, వాలీమహమ్మదు హుస్సేను అలీ, జివ్వాలా, సి. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యం, జోషి, అగ్నిహోత్రగారు అభిప్రాయములు

దీర్ఘ :- జాతిభేదముల గురించి ప్రత్యేకముగా చిట్టచు గురించి శాసనముల యభిప్రాయములను గమనించుట ఎన్నోసార్లు చేసిన వారలయిన భారత శాసనసభ యందలి సభ్యులతో కలసికొని సంభవించిన.

సభ్యులభావములు

శాసనసభ సభ్యులు దీనిని చాల అధికముగ విమర్శించుచుండిరి. ఇది శాశ్వతముగా (పార్మెనెంట్ గా) నిర్ణయించబడుట అందరికీ కష్టమనియు నుచుండిరి. ప్రస్తుతమునందు కొంతవరకు కల్పింపబడిన జాతులయందెనుగన దీని వర్గీకరింపవలెనని చాలమందితలంపు. విచారణసంఘమువారి సూచనలను రెండు విషయములందు, భారత కార్యదర్శిగారి కోరికపై వారు మార్గమును త్రొక్కినట్లు ప్రభుత్వమువారిని సందేహపరచుచు విచారించుచుండిరి. భారతీయుల కంటే, ఇది నివేదనముల వారికి అధికపాత్ర లాగునగుచున్నందున విచారించిరి. (బ్రిటిషులైనవిలువల ప్రత్యేకాదరణము, కొందఱు బెట్టులకును తొలగింపకపోవుట, సంయుక్త జాతీయ నియమించు మొదలగు వానినింకను నిలిపియుంచినందులకు వగయగుచుండిరి.

చిట్టచు నిరాకరింపరు

కాని జోషియొగ సభ్యుడు అడిగిన "ఎన్నిలోపములున్నను ఈ చట్టమును భారతీయులు నిరాకరించెదరా" అను ప్రశ్నకు సభ్యులందరూ ఒక్క కంఠముతో "నిరాకరింపము" అని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెనట లోపములకంటె లాభము అధికముగ నుండుటయు ఇంటిలోనే మార్గమునానికే జుబుడ లేదని నునుపుటయు ఇంకను వగయగును.

సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారిగారు

శేషగిరి అయ్యరుగారు (జ్యోతిషము పక్ష ప్రభుత్వము) :- జాతిభేదములను తొలగించుటకొరకు ప్రభుత్వమువారు శక్తికలిగి యత్నించుచుండిరిని అంగీకరించితలంపెను. యూరపీయులు ఇప్పుడు చిట్టచువారులను తిరిగి బెట్టివెట్టవలెననిమాధాన వాదకరించుట జూడగా వారుగూడ రాజీయభేదములతో నుట్టులు బెలియనను. వ్యాయాశాస్త్ర దృష్టియందు భారతీయులు ను యూరపీయులు సమానమే యని ఈరెవ్వరము నూచించుచున్నది. అందుచే దీని నంగీకరించుట మంచిది.

జివ్వాలాగారు (జ్యోతిషము పక్ష ప్రభుత్వము) :- విచారణ సంఘమువారి రాజీనామాపత్రముగూడ గాని ప్రస్తుతమున గత్యంతరము వలన వర్జియించుటలేదు. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో రాజకీయవిభేదమునకురప్పరకన్యాయభేదమునకన్న ముందుగా యెడలినంతకంటె నధికముగ రివ్యూముగానింపవలయు. ఇట్టి పాత్రలను అధివేశములవలనగూడ వర్జియమయలె నను యత్నము భారతీయులకు వ్యతిరేకముగ నుండెను. కాని అధివేశములయెడల ప్రతికారవిధానమును అన్నివిషయములందును అవలంబింపక పూర్వము అధివేశములయెడల నిలిపియును మూలము ప్రతికారచర్యకు గడంకుట యుక్తముగాదు. ఈవిషయమునదివ్యక్తము అధికముగ వట్టుబట్టియుట - చిట్టచుకే మోసము గలుగకపోయినను - చాల అలస్యము జరుగును.

యమునాచాను ద్వారాక దానుగారు (శేషగిరిపార్టీ కాన్వీనియర్) :- భారత కార్యదర్శి ఈవిషయములందు జోషియు ప్రభుత్వమునకు తీవ్రముగ ఖండించెను. భారత ప్రభుత్వమునకు యెవ్వము చచ్చిపోయి అగ్ల సంక్లిష్ట పక్షమువారు గానియె యత్నములలో నిలియుకట్టియుని నడిచెను. ఇంకను కొన్ని విభేదములు నిలవియుండినను. కాని ఈ చిట్ట చొంతవరకు కల్పింపవలయు నుండెను. ఎట్టిరీతినినైనను తొలగించు భగ్నమునందుటకు శేషగిరింపెను.

శే - గిరియ్యరుగారు

శేషగిరి అయ్యరుగారు (జ్యోతిషము పక్ష ప్రభుత్వము) :- జాతిభేదములను తొలగించుటకొరకు ప్రభుత్వమువారు శక్తికలిగి యత్నించుచుండిరిని అంగీకరించితలంపెను. యూరపీయులు ఇప్పుడు చిట్టచువారులను తిరిగి బెట్టివెట్టవలెననిమాధాన వాదకరించుట జూడగా వారుగూడ రాజీయభేదములతో నుట్టులు బెలియనను. వ్యాయాశాస్త్ర దృష్టియందు భారతీయులు ను యూరపీయులు సమానమే యని ఈరెవ్వరము నూచించుచున్నది. అందుచే దీని నంగీకరించుట మంచిది.

వాలీమహమ్మదు హుస్సేను అలీగారు

"పరిష్కార మంగీకరింపవలెను"

వాలీమహమ్మదు హుస్సేను అలీగారు (కరాచి-మహమ్మదీయకాథి) :- జాతిభేదములను తొలగించుటకొరకు ప్రభుత్వమువారు శక్తికలిగి యత్నించుచుండిరిని అంగీకరించితలంపెను. యూరపీయులు ఇప్పుడు చిట్టచువారులను తిరిగి బెట్టివెట్టవలెననిమాధాన వాదకరించుట జూడగా వారుగూడ రాజీయభేదములతో నుట్టులు బెలియనను. వ్యాయాశాస్త్ర దృష్టియందు భారతీయులు ను యూరపీయులు సమానమే యని ఈరెవ్వరము నూచించుచున్నది. అందుచే దీని నంగీకరించుట మంచిది.

జివ్వాలాగారు

జివ్వాలాగారు (జ్యోతిషము పక్ష ప్రభుత్వము) :- విచారణ సంఘమువారి రాజీనామాపత్రముగూడ గాని ప్రస్తుతమున గత్యంతరము వలన వర్జియించుటలేదు. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో రాజకీయవిభేదమునకురప్పరకన్యాయభేదమునకన్న ముందుగా యెడలినంతకంటె నధికముగ రివ్యూముగానింపవలయు. ఇట్టి పాత్రలను అధివేశములవలనగూడ వర్జియమయలె నను యత్నము భారతీయులకు వ్యతిరేకముగ నుండెను. కాని అధివేశములయెడల ప్రతికారవిధానమును అన్నివిషయములందును అవలంబింపక పూర్వము అధివేశములయెడల నిలిపియును మూలము ప్రతికారచర్యకు గడంకుట యుక్తముగాదు. ఈవిషయమునదివ్యక్తము అధికముగ వట్టుబట్టియుట - చిట్టచుకే మోసము గలుగకపోయినను - చాల అలస్యము జరుగును.

యమునాచాను ద్వారాక దానుగారు

యమునాచాను ద్వారాక దానుగారు (శేషగిరిపార్టీ కాన్వీనియర్) :- భారత కార్యదర్శి ఈవిషయములందు జోషియు ప్రభుత్వమునకు తీవ్రముగ ఖండించెను. భారత ప్రభుత్వమునకు యెవ్వము చచ్చిపోయి అగ్ల సంక్లిష్ట పక్షమువారు గానియె యత్నములలో నిలియుకట్టియుని నడిచెను. ఇంకను కొన్ని విభేదములు నిలవియుండినను. కాని ఈ చిట్ట చొంతవరకు కల్పింపవలయు నుండెను. ఎట్టిరీతినినైనను తొలగించు భగ్నమునందుటకు శేషగిరింపెను.

సి. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యముగారు

"చిట్ట సంతృప్తికరముగ లేదు"

సి. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యముగారు :- చిట్ట అను కొని నంత సంతృప్తికరముగ లేదు. భారతీయ శాసనసభాసభ్యులకు వచ్చినప్పుడు బెట్టి పక్షములు సరిగ్గ నమలులలో పెట్టుబడిలేదు. అధివేశములనుగూడ ప్రత్యేక పాత్ర లాగున ఇచ్చెనని గానింపబడిన సూచన వినునకు ప్రతిః యున్నది. సమస్తము కేసులు మొదలగు చిట్టచు కేసులందు నూడ విచారణ చాలా దీర్ఘముగ నొనర్చబడెను. సూచనకేసులు బ్రిటిషులకును నూచించినవివార నింకను స్వల్పకేసులందుగూడ మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటునునవ్యకాలంబొలునయెడల పీరియాయ పరిపాక అంతకుమైనదికాదని చాటుచున్నది. భారతీయుని కెండువర్షముల కారాగారమునకు సంపూర్ణ మేజిస్ట్రేటు ఒక యూరపీయునువారమునందుల కారాగారమునకు సంపూర్ణము. ఏదోచెప్పి ఏదోచేసిరి. ఇచ్చినజెడియూ దీనికొనుట విశేషము.

స్థానికవార్తలు

మదరాసు శాసనసభ :- శాసనసభ్యులగు కె. సి. వెంకటాచల రెడ్డిగారి రాజీనామాను గవర్నరు గారు అంగీకరించిరి.

చెన్నపురిజిల్లా విద్యాధికారి :- శాసనసభ్యులగు కె. సి. వెంకటాచల రెడ్డిగారి రాజీనామాను గవర్నరు గారు అంగీకరించిరి.

మద్రాసు పోస్టుట్రస్టు :- విలి. జం. అలెగ్జాండరు గారిస్థానమున ఎ. శేఖర్ గారు మద్రాసు పోస్టుట్రస్టు సభ్యులుగ మద్రాసు శాసనసభ్యులవారితో ఎన్నికౌబడిరి.

మంత్రిమండలి-స్వార్థ ప్రత్యేకములు :- మంత్రులకు స్వార్థ ప్రత్యేకముల సమస్యనుబట్టి లోకము బోర్డులు, మునిసిపల్ కమిషన్లు, రైతు ఆదాయమునందలి సామ్యము వ్యయపరచు గూడదని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువును ప్రకటించుచున్నారు.

మద్రాసు కార్మికశ్రమము :- వి. జోషిగారు (మద్రాసు ప్రేక్షకు అసోసియేషను) పి. అలగింగారివారియొద్ద మహమ్మదు మూస నేటుగారు ప్రతీతి ఇండియావర్తక సంఘము), మద్రాసు కార్మికశ్రమ సభ్యులు ఎన్నికౌబడిరి.

శ్రీస్వార్థరాయదాసుస్వామి :- శ్రీ స్వామివా 11 వ శాసనసభ్యులైనందు ఈయన 18 వేలరకు చెన్నపురి శాసనసభ్యులైనందు 12 వ శాసనసభ్యులైనందు జరుగును. కనకలీనము ఉదయము బృందావనమునకు నడిగెను. అదినము మధ్యాహ్నము బ్రాహ్మణులకును బీకలకును సంతర్పణ చేయబడును. ప్రతిదినము రాత్రి 8 గంటలకు భజనజరుగును. సామంతాధిపతులందఱు నగలకర్తయు చేయుచున్న ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి గురుసామిశెట్టిగార్ల యాజమాన్యమున ఈశిల్పములు జరుగును.

కొత్తలామెంబరు

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు గారు నియమింపబడుట

సర్. కె. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు లామెంబరు పదవికి ఇచ్చిన రాజీనామాను గవర్నరుగారు అంగీకరించిరి. నిన్నటిదిన ముఖ్యాధ్యక్షులు గవర్నరుగారు సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు గారిని పిలువకంటె వారికి లామెంబరుడని నిచ్చెనట చెప్పెనటయు వారందులకు అంగీకరించ సి. మాధవను నాయరుగారు అద్యక్షులతో జనరలుగ నియమింపబడిరిని జూడ తెలియుచున్నది.

జోషిగారు

జోషిగారు (కాన్వీనియర్) :- పరస్పరసమాఖ్యాపముల సూచనమునకు "యూరపీయుల బ్రిటిషులకు" నిర్వచనమునకు చాలపరస్పరవ్యతిరేకముగ నుండెను. భారతజాతియున, భారతీయులకు గలచాక్కులను మూలమే అధివేశ పాత్రలు గోరకయ్యెను. కాని ప్రత్యేక పాత్రలను గోర జూడ. కాని చిట్టచు భగ్న మొనర్చుటకు యత్నించినవన కొందఱుబెట్టులకును భారతీయులకు విధించు చట్టని తొలగింపకలెను.

కె. సి. నియోగిగారు

"జాతిభేదముల తొలగింపలేదు"

కైటుపాళాచరి నిర్ణయములను, శాసనసభ్యులందరికీ రింపవలె నను ఆచారమునకు శాసనసభ్యులు కంగీకరించలేదు ఇట్టి విషయములు జరిగినయెడల భారత స్వాతంత్ర్యము నది గంలా. లిసిపోవును. కనుచిట్ట చదివితిని. కానిజాతి భేదముల తొలగించుటకు శాశ్వతమే. కాని ఇట్టి విభేదముల కలన గలుగుటకుండుట తగ్గించుట. యత్నించెను కాని ఈచిట్టచు అంగీకరించిన సంగీకరించుచు. శేషగిరియను నిరాకరించుచు అని ప్రతేక తెట్టుబడి ను. నేను మొదటి మార్గమునే యలంబించింతును.

అగ్నిహోత్రగారు

"అశాశ్వతకరము, అసంతృప్తికరము"

అగ్నిహోత్రగారు ఇట్లు చెప్పిరి :- ఒకమాటు తిలకించి యెడల నీచిట్ట, ప్రస్తుతములకంటె దాగుననుండెనని బోచును. కాని వ్యాజ్య రహిత వ్యాజ్య సరిగా గవనించినయెడల సండులకు వ్యతిరేకభావము గలుగును. ఈ చిట్ట చాల అశాశ్వతకరముగను అసంతృప్తికరముగనుచుండెను. దీనియందు ప్రస్తుతచట్టముకంటె ఎట్టిఅభివృద్ధియులేదు. భారతీయులు దీనింగీకరింపవలరు.

సీమకమలములు, బంగారు ఆభరణములు యేలము అమ్మకము

మద్రాసు హైకోర్టువక్తి

(556)

మొదట సి. ఎస్. రామయ్య, ఐ. ఆర్. చక్రపాణిగార్ల అనుమతి ననుసరించి
చనిపోయిన సేట్ హోచాచండ్ జైచండ్ గారి పుత్రుడు
సేట్ హార్ గోవిందదాసుగారి ఏజంటు జైసింగులాల్ వాడిలాల్ గారి తరపున

మొసర్పు డౌడెక్ అండు కో

వారు మద్రాసు నెం 21 రు, సుంకురామచెట్టి వీధిలోనున్న

వారి ఏలముగదులందు

11-2-28 వ తేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 11 గంటలకును

మరుసటిరోజున మధ్యాహ్నము 12 గంటలకుకూడ

యేలమువేసి అమ్మబడును.

సీమకమలములు, పచ్చలు, రవ్వలు, కేపులు మొదలగునవిచేర్చి కట్టబడిన పలురకముల ఉంగరములు, కంఠాభరణములు, గాజులు, లోలాకులు, అంబుపోగులు, కమ్మలు, తోడులు, బంగారు ఆభరణములు, మంచి కమలములతో కట్టబడిన కలికితురాయి మొదలగునవిగలవు.

పరీక్షచేయగోరువారు ఈ నెల 8-2-28 తేదీనుండి పగలు 11 గంట మొదల మధ్యాహ్నము 3 గంటలవరకు వచ్చి పరీక్షింపవచ్చును.

అమ్మితేలాభము!

నిల్వవుచి తేనెపట్టు !!

ఆయిలు ఇంజనులు

4 గాని లేక 12 (R. H. P) హార్పుపవరు క్రూడు ఆయిల్ (Crude Oil) యింజనులు కొత్తవిగాని లేక కొలదికాలము ఉపయోగించినవి కావలసియున్నవి. అమ్మదలచినవారు వివరములు తెలుపుతూ వెంటనే ఈ క్రింది చిరునామాకు ఖరీదుతో వ్రాయించుకోవలెము.

రామా ప్రెస్

పవరుపేట ఏలూలు (కృష్ణా)

లోక మయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటిని వాడతగినది.

250-3000 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

(505) మీ కస్తూరిమాత్రలను పలుబద్ధము, జ్వరము, జలుబు మొదలగువ్యాధులకు వాడితిని అమోఘమైన

చిరుము కలిగినది. ఈ వ్యాధులకు కస్తూరి మాత్రలకంటె మించినదియొ లేదు. ఎస్. వి. అప్పారావు, అసి

స్ట్రటు నూపరిన్ లెన్ డె టు వాయల్ పాడు, చిత్తూరుజిల్లా.

(506) నేను మీగడ్డనుండి తెప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు మిక్కిలి కృత్రిమముగా పనిచేసిన. జ్వరము, దగ్గు,

పడిసము పిటిని తప్పక తదుర్కు. దయచేసి మరల 12 బుడ్లకు పంపకోవలెము. ఎమ్ రామారావువాయల్,

హద్దాస్ట్రటు నెం 101 మెంటరిన్ గూలు, కారికాల్.

వృష్యరాజరసాయనము:—ఎన్ని విధవ్యాధులకు రుగిగిన బలహీనము రక్తక్షీణత, అరుణ, కడుపులోమంట, మూత్రవాళము

బందు మంట, మూత్రము సరిగా జోషించుట, ఆత్మవృక్షము మొదలగు వాటిని తప్పక తదితర, మంచితక్తమున, కాంతి, బలము

గమ్యము.

రు. 2 లు బోషధములు కొనుకొనికొని మా శ్రీ రాములవారి పట్టాభిషేక క్యాంటిడకు ఇనాం

నెం. 183 చైనాబజారులోడ్డు, ఆనందభవనముదగ్గర, మద్రాసు.

(3) పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారాఘవైద్యశాల, మైసూరు.

అమ్మ తాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా ౧-కి అణాలు ౧౦ మాత్రమే.

అమ్మ తాంజనము తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల వాపును.

అమ్మ తాంజనము డిపో { 109, ప్రేరీ రోడ్డు, భోట్ల - బొంబాయి.
7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఫిబ్రవరి నెంటుజార్జి గె జేటు

ఫిబ్రవరి 8, మంగళవారము

వి. సి. యస్. ఆఫీసులు

డబ్ల్యు యస్. థాను వి. సి. యస్. గారు కోరడము

ఏజన్సీ డివిజను ఆఫీసుకు నియమింపబడి.

యస్. సాచ్ అడ్మినిస్ట్రేటరు ఏజన్సీ డివిజను అడి

మారు కమిషన్ డివిజను నియమింపబడి.

సానిక స్వపరిపాలన శాఖ

యం. వరసింహస్వామి, జి. కృష్ణసామివాయడు, జె. పి.

కోటిలింగం, ఎ. ర. గ. నాథ మొదలి గార్లు బెల్లారి జిల్లాబోర్డు సభ్యు

లుగ ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడి.

యం. సత్యనారాయణ, ఆలంరామిరెడ్డి, బాన్స్ కేవలయ్య,

సి. కృష్ణాన. దిచెంపరి గార్లు గోదావరిజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ

ఎన్నుకొనబడి.

ఎ. యస్. కృష్ణారావు పంతులుగారు నెల్లూరుజిల్లా

బోర్డు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడి.

బిక్కని వెంకటరత్నంగారు వారు చంద్రాపురం

తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడి.

వి. శేషరత్నం పంతులుగారు ఛత్తూరుతాలూకాబోర్డు

ఉపాధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడి.

జి. జి. బుసు శేఖ సాహెబు బహదరుగారు గుంటూరు

మనిసిపలు సభ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడి.

మాలిరెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యంగారు పెద్దాపురం మనిసిపలు

సంఘ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడి.

విద్యాశాఖ

రాయపేట ట్రెయినింగు స్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుని

యగు సి. కె. కాసల్యకతిమణి చెన్నపురి జిల్లాబోర్డులో మేరరాజి

కళాశాలయందు నామకలు వైస్చు ప్రాధికార నియమింపబడి.

మిస్. టి. లారీసుగారు రాజపేట పాఠశాల ప్రధానోపా

ధ్యాయునిగ నియమింపబడెను.

మిస్. పి. స్వీతుగారు చెన్నపురి గర్లబుర్రేంజి ఆసిస్టెంటు

ఇన్స్ పెక్ట్రీక్షు ఆఫ్ స్కూలుగ నియమింపబడి.

హెచ్. సి. పావురపుగారు వెలిదెన్సి కళాశాలలో

ఇన్ స్పెక్టరు ఆఫ్ స్కూలుగ నియమింపబడి.

క్రైస్తవ కళాశాలయందు ప్రాధికారమున్న ఇ. బా

రెన్సుగారు గవర్న మెంటు మ్యాజియం నూపరింపెండెంటుగ

నియమింపబడి.

జిల్లా విద్యాధికారులు

ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన జిల్లా ఎడ్యుకేషను ఆఫీసురు

లుగ నియమింపబడి. (ఏడు ఇండియన్ ఎడ్యుకేషను సర్వీసు

నకు చేరినవారు.)

యస్. ఆర్. కృష్ణారత్న (గుంటూరు) సి. సి. రామ్మ

ఫర్డు (బెల్లారి) హెచ్. ఎ. హర్ష (గంటామ) ఎ. రాచరావు

(కృష్ణా) సి. టి. పార్థసారథి మొదలి (అనంతపురము)

ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన జిల్లా ఎడ్యుకేషను ఆఫీసురు

లు మద్రాసు ఎడ్యుకేషను సర్వీసునకు చేరినవారు.

టి. కె. వెంకటరామయ్య (చిత్తూరు) కుమారా శివ సుబ్ర

హ్మణ్యం పంతులు (కర్నూలు) కె. గురుసామిరెడ్డి (గోదావరి)

వి. నరసింహారావు (విశాఖపట్నం) గుంటూరు ప్రెసిడెన్సీ

బు బందరు (నెల్లూరు) డి. నరసింహరెడ్డిగారు (కడప)

ఇతర ప్రకటనలు

డబ్ల్యు యస్. ఫులుగారు కాకినాడ పోర్టు ఆఫీసురుగ

నియమింపబడి.

డిప్యూటీ కలెక్టరు టి. అచ్యుత్య శాయదుగారు గోదా

వారి ట్రెజరీకి మార్పుబడి.

డిప్యూటీ మునిసిపల్ టి. యం. వెంకట రాఘవాచారిగారు

కణకు ప్రెసిడెంటు కోర్టుకు మార్పుబడి.

సాల్టు ఇన్స్ పెక్టరు డబ్ల్యు. ఎ. ప్రేమచంద్రగారు ఇస్కాన్ లి

సర్కిలుకు మార్పుబడి.

కె. గజరాజ మొదలిగారు గుంటూరుజిల్లా ఫార్మెట్ ఆఫీ

సురుగ నియమింపబడి.

మేజరు యస్. జి. ధీరజాగారు చెన్నపురి జిల్లాబోర్డు సభ్యు

లుకు మార్పుబడి.

సివిలు ఆఫీస్ టు సర్జను కె. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు

చెన్నపురి కలరుపార్టీ యందు పనిచేయుదురు.

బర్మాట్రీల వార్షికసభ

అంతర్జాతీయ స్త్రీలసభకు వెళ్లుట

1928 మే నెలలో కోయింకూరు ప్రపంచమండలి స్త్రీల

అంతర్జాతీయసభ జరుగును. ఆసభకు బర్మాట్రీలు ప్రతి

నిధులనా పంపుటనుకూర్చి ఈ నెం 25 వ తేదీని వెనూలో సరిగ

దు వార్షికసభలో పాల్గొనబడిన. కార్యనెఘసభ వారుల

నిరారణ చేసి.

ప్రియమతికాదును నుదాను, ప్రేమిని ఈ జన్మలో
 కన్నువారి మున్నగు వాక్కులను భంగపఱచునని యశకుమారుని
 పిత ఈ జన్మలో ప్రభుత్వమువారు ప్రతిభవారు చెప్పినదని నొప్పు
 కానిది.

100-44222-1000

